

Извештај о ревизији правилности пословања Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Зрењанин, у делу који се односи на јавне набавке за 2022. и 2023. годину и потраживања од купаца за 2023. годину

**Број: 400-100/2024-04/24
Београд, 1. август 2024. године**

Мисија

Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

¹ Насловна фотографија достављена од стране субјекта ревизије

Зашто смо спровели ову ревизију?

Теме за ревизију правилности пословања одређене су на основу резултата до сада спроведених ревизија финансијских извештаја и правилности пословања.

У до сада спроведеним ревизијама утврђене су неправилности у вези са планирањем, спровођењем и праћењем извршења јавних набавки, што указује на слабости и одсуство интерних контрола у вези са вршењем послова јавних набавки. Осим наведеног, уочено је да потраживања у пословним књигама јавних предузећа нису реално приказана и да се не предузимају адекватне мере за њихову наплату.

Циљ ове ревизије је да обезбеди довољно валидних података за оцену примене прописа из области јавних набавки и потраживања од купаца и давање препорука за унапређење пословања предузећа како би се обезбедило наменско трошење средстава и пословање у складу са прописима.

Шта смо препоручили?

За уређење области које су биле предмет ревизије дато је 14 препорука, које су усмерене на:

- 1) успостављање система финансијског управљања и контроле (две препоруке);
- 2) планирање, спровођење и праћење поступака јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама (осам препорука);
- 3) евидентирање потраживања у складу са Законом о рачуноводству (четири препоруке).

Резиме

Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“, Зрењанин (у даљем тексту Предузеће), у 2022. и 2023. години, није у потпуности применило одредбе Закона о јавним набавкама приликом планирања и спровођења поступака јавних набавки добара, услуга и радова, чија је укупна уговорена вредност 483,25 милиона динара, док потраживања од купаца у 2023. години нису у потпуности евидентирана у складу са прописима.

У једном поступку јавне набавке радова уговорене вредности 19,6 милиона динара, Предузеће је захтевало од понуђача испуњење критеријума већ у моменту објављивања јавног позива.

У једном поступку јавне набавке добара, уговорене вредности 10 милиона динара, Предузеће није утврдило количине предмета набавке.

У пет поступака јавних набавке добара и радова, укупне уговорене вредности 448,6 милиона динара, Предузеће је одредило рокове за подношење понуда који су краћи од прописаних.

У поступцима јавних набавки у 2022. и 2023. години, Предузеће није вршило документовање процеса испитивања и истраживања тржишта у поступку планирања јавних набавки, у документацији о набавци, није одређивало резервне критеријуме на основу којих ће доделити уговор у ситуацији када постоје исте понуде и није сачињавало записнике о квантитативном и квалитативном пријему предмета набавке.

Предузеће је извршило набавку добара и услуга у износу од најмање 5,05 милиона динара без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали основи за изузеће од примене Закона о јавним набавкама.

Потраживања од купаца, евидентирана у пословним књигама у 2023. години у нето износу од 32,7 милиона динара, исказана су у складу са прописима, изузев исправке вредности потраживања која није извршена у складу са МСФИ – 9 Финансијски инструменти и одредбама Закона о рачуноводству.

САДРЖАЈ:

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ.....	6
1. ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	6
1.1. Предузеће је донело и објавило интерни акт о јавним набавкама, планове и измене планова јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама.	6
1.2. Предузеће, као наручилац, у документацији о набавци није одредило резервне критеријуме за доделу уговора.	6
1.3. Предузеће је закључило уговор о набавци радова у вредности од 19,6 милиона динара у поступку јавне набавке у којем је од понуђача захтевало испуњење услова у вези са техничким и стручним капацитетима већ у моменту објављивања јавног позива, а не у моменту подношења понуда	7
1.4. У поступку јавне набавке, Предузеће је закључило уговор у вредности од 10 милиона динара, при чему није утврдило количине предмета набавке.	7
1.5. У пет поступака јавне набавке, у којима су закључени уговори укупне вредности 448,6 милиона динара, Предузеће је одредило рокове за подношење понуда који су краћи од прописаних.....	7
1.6. Предузеће је измене уговора и оквирних споразума и обавештења о изменама уговора и оквирних споразума извршило у складу са Законом.	8
1.7. Предузеће није сачињавало записнике или друге писане доказе о квантитативном и квалитативном пријему испоручених предмета набавке у складу са интерним актом.....	8
1.8. Предузеће је закључило више уговора у поступцима набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, у вредности од најмање 16,2 милиона динара, а да претходно није обезбедило конкуренцију и једнак положај свих привредних субјеката.....	8
1.9. Предузеће је извештавало о јавним набавкама у складу са Законом о јавним набавкама, али није евидентирало и документовало поступак испитивања и истраживања тржишта у фази планирања јавних набавки.	9
1.10. Предузеће је извршило набавку добара и услуга у износу од најмање 5,05 милиона динара, без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама.	10
2. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА	10
2.1. Предузеће је извршило попис потраживања од купаца у складу са прописима.....	10
2.2. Предузеће је извршило усаглашавање са купцима и обелоданило неусаглашена потраживања у складу са Законом о рачуноводству, али интерним актом није уредило датум усаглашавања.	10
2.3. Процена наплативости потраживања није извршена у складу са МСФИ 9 – Финансијски инструменти, нити је интерним актом регулисана у складу са прописима.	11
2.4. Потраживања од купаца формирана су по ценама утврђеним у складу са прописима.....	11

2.5. Предузеће није фактурисало законску затезну камату за неблаговремене уплате доспелих потраживања од правних лица.....	12
2.6. Предузеће је у 2023. години успоставило процедуре за решавање рекламација потрошача у складу са прописима.	12
2.7. Предузеће је делимично предузимало мере наплате потраживања у складу са прописима.	13
СКРЕТАЊЕ ПАЖЊЕ	13
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА	15
III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА.....	18
IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	20
V ПРИЛОЗИ.....	25
ПРИЛОГ 1 – ИНТЕРНА КОНТРОЛА И ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА.....	26
ПРИЛОГ 2 – ЈАВНЕ НАБАВКЕ	33
ПРИЛОГ 3 – ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА.....	55

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1.1. Предузеће је донело и објавило интерни акт о јавним набавкама, планове и измене планова јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама.

1.1.1. Предузеће је донело и објавило интерни акт којим се ближе уређује поступак јавних набавки.

Правилником су ближе уређени поступак планирања и начин спровођења поступака јавних набавки, као и набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, праћење извршења закључених уговора о јавним набавкама и планирања набавки на које се Закон не примењује. Правилник је објављен на интернет страници Предузећа.

1.1.2. Предузеће је донело и објавило годишње планове јавних набавки и измене планова у складу са Законом о јавним набавкама.

Планови јавних набавки Предузећа за 2022. и 2023. годину, као и измене и допуне планова, садрже елементе предвиђене Законом о јавним набавкама.

Предузеће је вршило измену и допуну планова јавних набавки за 2022. и 2023. годину два пута.

Планови и измене планова објављени су на Порталу јавних набавки и интернет страници Предузећа у законом прописаним роковима.

1.1.3. Послове јавних набавки у Предузећу обавља Служба за јавне набавке.

Правилником о систематизацији радних места, уређено је да се послови јавних набавки обављају у оквиру Правног сектора, унутар Службе за јавне набавке.

У Служби за јавне набавке, систематизована су три радна места на којима су запослена три извршиоца, од којих два поседују сертификат службеника за јавне набавке.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.2. Предузеће, као наручилац, у документацији о набавци није одредило резервне критеријуме за доделу уговора.

1.2.1. Предузеће, као наручилац, у документацији о набавци није одредило резервне критеријуме за доделу уговора,

У току 2022. и 2023. године, у поступцима јавних набавки, у документацији о набавци, Предузеће није одредило резервне критеријуме на основу којих ће доделити уговор у ситуацији када постоје две или више понуда које су након примене критеријума за доделу уговора једнаке, што није у складу са чланом 133 став 8 Закона о јавним набавкама.

*У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 3).
Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.*

1.3. Предузеће је закључило уговор о набавци радова у вредности од 19,6 милиона динара у поступку јавне набавке у којем је од понуђача захтевало испуњење услова у вези са техничким и стручним капацитетима већ у моменту објављивања јавног позива, а не у моменту подношења понуда

1.3.1. Предузеће је у поступку јавне набавке радова захтевало испуњење услова у вези са техничким и стручним капацитетом већ у моменту објављивања јавног позива.

Предузеће је закључило уговор у вредности од 19,6 милиона динара за који је у поступку јавне набавке радова – бушење и опремање бунара, захтевало од понуђача испуњење услова у вези са техничким и стручним капацитетом (списак изведених радова) већ у моменту објављивања јавног позива за подношење понуда, што није у складу са чланом 114 став 4, у вези са чланом 7 Закона о јавним набавкама.

*У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 4).
Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.*

1.4. У поступку јавне набавке, Предузеће је закључило уговор у вредности од 10 милиона динара, при чему није утврдило количине предмета набавке.

1.4.1. Предузеће је извршило набавку добара у износу од 10 милиона динара, а да у поступку јавне набавке, у конкурсној документацији није одредило количине предмета набавке.

Предузеће је у 2022. години у поступку јавне набавке закључило уговор о набавци осталог грађевинског материјала, у вредности од 10 десет милиона динара, одређивањем предмета набавке, тако што у конкурсној документацији није утврдило количине предмета набавке, што није у складу са чланом 93 став 2, у вези са садржином јавног позива за секторског наручиоца из дела V Закона о јавним набавкама и чланом 2 став 1 тачка 2 Правилника о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки.

*У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 5).
Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.*

1.5. У пет поступака јавне набавке, у којима су закључени уговори укупне вредности 448,6 милиона динара,

1.5.1. Предузеће је извршило набавку добара, радова и услуга у 2022. и 2023. години у поступцима јавних набавки у којима је одредило рокове за подношење понуда који нису у складу са роковима прописаним Законом о јавним набавкама.

Предузеће је одредило рокове за подношење понуда који су краћи од прописаних.

Предузеће је у пет поступака јавних набавки, у којима су закључени уговори укупне вредности од 448,6 милиона динара, одредило рокове за подношење понуда који су краћи од рокова прописаних чланом 52 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 6).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.6. Предузеће је измене уговора и оквирних споразума и обавештења о изменама уговора и оквирних споразума извршило у складу са Законом.

1.6.1. Предузеће је измене уговора и оквирних споразума, као и обавештења о измени, извршило у складу са прописима.

Предузеће је у току 2022. и 2023. године извршило измене три закључена уговора и три оквирна споразума. Разлози измена уговора су набавка додатних добара, повећање обима набавке и повећање цена. Измене су извршене у складу са члановима 157, 158 и 160 Закона о јавним набавкама.

Предузеће је обавештење о измени уговора и оквирних споразума послало на објављивање у роковима прописаним чланом 155 став 2 Закона о јавним набавкама.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.7. Предузеће није сачињавало записнике или друге писане доказе о квантитативном и квалитативном пријему испоручених предмета набавке у складу са интерним актом.

1.7.1. Предузеће није презентовало доказе о квантитативном и квалитативном пријему испоручених предмета набавке у складу са интерним актом.

Предузеће није доставило записнике или други писани доказ да су лица, која врше квантитативни и квалитативни пријем предмета набавке, проверавала да ли количина, врста и квалитет испорученог предмета набавке одговара уговореном, што није у складу са чланом 31 став 1, у вези са чланом 14 став 1 и 2 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке Предузећа.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 8).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.8. Предузеће је закључило више уговора у поступцима набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, у вредности од најмање 16,2 милиона динара, а да претходно није

1.8.1. Предузеће је у току 2022. и 2023. уговоре закључило уговоре у вредности од најмање 16,17 милиона динара у поступцима набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, а да претходно није обезбедило конкуренцију и једнак положај свих привредних субјеката.

У поступцима набавки на које се закон не примењује, Предузеће је закључило уговоре у вредности од најмање 7 милиона динара у току 2022. године и 9.17 милиона динара у

обезбедило конкуренцију и једнак положај свих привредних субјеката.

току 2023. године (укупно 16.17 милиона динара), а да претходно није обезбедило конкуренцију и једнак положај свих привредних субјеката, што није у складу са чланом 34, у вези са чланом 3 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 9).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.9. Предузеће је извештавало о јавним набавкама у складу са Законом о јавним набавкама, али није евидентирало и документовало поступак испитивања и истраживања тржишта у фази планирања јавних набавки.

1.9.1. Предузеће је извештавало о јавним набавкама и набавкама на које се Закон о јавним набавкама не примењује у 2022. и 2023. години, у складу са прописима, али није презентовало писане документе и евиденције о радњама испитивања и истраживања тржишта у поступку планирања јавних набавки за 2022. и 2023. годину.

Предузеће је на порталу јавних набавки објавило извештаје о набавкама за 2022. и 2023. годину у складу са Законом о јавним набавкама.

Такође, Предузеће је достављало обавештења о изменама уговора на Портал јавних набавки, у прописаном року.

1.9.2. Предузеће није документовало поступак испитивања и истраживања тржишта у фази планирања јавних набавки

У вези са документовањем и евидентирањем, Предузеће није евидентирало и документовало поступак испитивања и истраживања тржишта у фази планирања јавних набавки.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 7).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.10. Предузеће је извршило набавку добара и услуга у износу од најмање 5,05 милиона динара, без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама.

1.10.1. Предузеће је током 2022. и 2023. извршило набавку добара и услуга у износу од најмање 5,05 милиона динара без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама.

Предузеће је извршило набавку добара и услуга у износу од најмање 5,05 милиона динара, без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене прописани члановима 11–21 и чланом 27 став 1 Закона о јавним набавкама, што није у складу са чланом 51 Закона о јавним набавкама.

*У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 10).
Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.*

2. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА

2.1. Предузеће је извршило попис потраживања од купаца у складу са прописима.

2.1.1. Предузеће је извршило попис потраживања у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о рачуноводству.

Надзорни одбор Предузећа усвојио је Одлуком, број 298 од 30. јануара 2024. године Извештај о попису централне комисије. На основу појединачних записника комисија, Централна комисија је сачинила Извештај, заведен под бројем 269 од 26. јануара 2024. године у којем је предлог да се искњиже исправљена потраживања у износу од 725 хиљада динара јер не постоји могућност њихове наплате.

Предузеће је извршило усклађивање књиговодственог стања потраживања од купаца са пописаним стањем на дан 31. децембар 2023. године.

Пре састављања годишњих финансијских извештаја, усаглашена су потраживања од купаца – физичких лица која се воде у посебној аналитичкој евиденцији са синтетичком евиденцијом у главној књизи.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.2. Предузеће је извршило усаглашавање са купцима и обелоданило неусаглашена

2.2.1. Предузеће је извршило усаглашавање и обелодањивање потраживања од купаца у складу са Законом о рачуноводству.

У Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину Предузеће је обелоданило број, као и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и

потраживања у складу са Законом о рачуноводству, али интерним актом није уредило датум усаглашавања.

укупном износу потраживања, што је у складу са чланом 22 став 4 тачка 1 Закона о рачуноводству.

Предузеће је извршило усаглашавање потраживања и обавеза закључно са 31. октобром 2023. године.

Датум усаглашавања потраживања није уређен интерним актом Предузећа.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 11).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.3. Процена наплативости потраживања није извршена у складу са МСФИ 9 – Финансијски инструменти, нити је интерним актом регулисана у складу са прописима.

2.3.1. У 2023. години Предузеће није исправку вредности потраживања евидентирало у пословним књигама у складу са МСФИ 9 – Финансијски инструменти, нити је интерним актом уредило услове у овој области у складу са Законом о рачуноводству.

Предузеће на крају извештајног периода није поступило у складу са чланом 25 Закона о рачуноводству, односно није извршило процену наплативости потраживања и утврдило исправку вредности у складу са МСФИ 9 – Финансијски инструменти, по којем се процена наплативости потраживања врши применом модела очекиваног кредитног губитка.

Предузеће није Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама прописало услове за обезвређење потраживања по моделу утврђивања очекиваног кредитног губитка.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 12).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.4. Потраживања од купаца формирана су по ценама утврђеним у складу са прописима.

2.4.1. Предузеће је приликом обављања делатности од општег интереса и осталих делатности применило ценовнике услуга на које је оснивач дао сагласност.

Предузеће пружа комуналне услуге у складу са Одлуком о снабдевању водом за пиће, пречишћавању и одвођењу атмосферских и отпадних вода, која се примењује на територији Града Зрењанина.

Фактурисање у 2023. години извршено је према ценовницима воде и одвођења отпадних вода из 2018. и 2023. године. Први је био у примени од 1. јула 2018. године до 1. јула 2023. године када је ступио је на снагу нови ценовник.

Измене се односе на повећање цена отпадне воде и увођење нове ставке „фиксни део за погонску спремност

система“ уместо ставке „фиксни део за водоводни прикључак“.

Основни разлог за корекцију цена су потребе одржавања и унапређење канализационе мреже, као и унапређење система водоснабдевања.

Цене су различите за поједине категорије потрошача – грађани, привреда, установе и остале организације, усвојене су од стране Надзорног обора Предузећа и на њих је дата сагласност оснивача.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.5. Предузеће није фактурисало законску затезну камату за неблаговремене уплате доспелих потраживања од правних лица.

2.5.1. Предузеће је фактурисало законску затезну камату за неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца физичких лица, али не и правних лица.

У току поступка ревизије утврђено је да је Предузеће, у 2023. години, као и у ранијем периоду, вршило обрачун законске затезне камате на доспела, а ненаплаћена потраживања од купаца – физичких лица, док за потраживања од купаца – правних лица није вршен обрачун, чиме, за ову категорију потрошача, није поступљено у складу са одредбама члана 277 Закона о облигационим односима и члана 2 и 3 Закона о затезној камати.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 13).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.6. Предузеће је у 2023. години успоставило процедуре за решавање рекламација потрошача у складу са прописима.

2.6.1. Предузеће је успоставило процедуре које се односе на рекламације потрошача у смислу Закона о заштити потрошача.

У Предузећу је донет Правилник за решавање захтева корисника услуга ЈКП „Водовод и канализација Зрењанин“, Зрењанин. Именована је Комисија за решавање рекламација и Саветодавно тело, у којима је именован и представник Удружења за заштиту потрошача.

У току 2023. године, Предузеће је примило 230 рекламација и захтева потрошача.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.7. Предузеће је делимично предузимало мере наплате потраживања у складу са прописима.

2.7.1. Предузеће је делимично предузимало мере наплате потраживања у складу са прописима.

Предузеће је у току 2023. године послало 283 опомене својим дужницима – правним лицима, док физичким лицима није достављало опомене.

У току 2023. године закључило је 31 споразум о признавању дуга за утрошену воду и плаћања дуга у ратама са физичким лицима. Дужницима је дата могућност плаћања дуга на више месечних рата (5, 8 и 10 рата).

Током 2023. године, Предузеће није достављало предлоге за извршење јавним извршитељима и нема судских спорова против својих дужника, осим спора у којем се јавља као тужилац против „Фабрика воде“ д. о. о. у стечају, Зрењанин, у износу од 14,09 милиона динара, који је још увек у току.

Предузеће не поседује интерни акт којим би прописало висину дуга, који би био основ одложеног плаћања на рате (репрограм) и одредило број рата за плаћање доспелог дуга, као и лица одговорна за праћење наплате дуговања потрошача по закљученим уговорима о репрограму, а све у циљу ефикасније наплате потраживања.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 14).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на следеће:

1) Налаз у Прилогу III Карактеристике ревизије, тачка 3 – Информације о субјекту ревизије, ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин, није прибавило важећу лиценцу за обављање послова снабдевања водом за пиће системом јавног водовода и лиценцу за обављање послова сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода системом јавне канализације у складу са одредбама Закона о водама. Чланом 112 Закона о водама, поред осталог, прописано је да јавно предузеће, односно друго правно лице, мора да има лиценцу за снабдевање водом за пиће системом јавног водовода и лиценцу за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода системом јавне канализације. Ове послове може да обавља јавно предузеће, односно друго правно лице које је уписано у одговарајући регистар за обављање тих послова и које испуњава услове у погледу техничко-технолошке опремљености и организационе и кадровске оспособљености. Лиценцу издаје Министарство, решењем, на период од пет година.

2) Налаз у Прилогу III Карактеристике ревизије, тачка 3 – Информације о субјекту ревизије, у којем се наводи да је Решењем санитарног инспектора из 2004. године, вода коју испоручује ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин, забрањена за пиће и припрему хране,

пошто квалитет воде није задовољавао параметре прописане тада важећим Правилником о хигијенској исправности воде за пиће.

Према извештајима Завода за јавно здравље, Зрењанин, из 2023. године, вода коју испоручује Предузеће потрошачима, задовољава микробиолошке, али не и физичко-хемијске параметре из Правилника.

У току је спровођење Уговора о реализацији пројекта пречишћавања воде за пиће у Зрењанину, који су Град Зрењанин, ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин и „Pannonian Water“ д. о. о., Београд, закључили 7. јула 2022. године. Уговором је предузећу „Pannonian Water“ д. о. о., Београд, поверено пречишћавање воде за Град Зрењанин.

3) Налаз у Прилогу 2 – Јавне набавке, тачка 2.2. Спровођење поступака јавних набавки и закључивање уговора, да је од 27 ревидираних поступака јавних набавки укупне процењене вредности у износу од 1,24 милијарде динара и уговорене вредности у износу од 1,25 милијарди динара (29 уговора), Предузеће закључило 24 уговора о јавној набавци у вредности од 1,14 милијарди динара, колико је и процењена вредност набавки на основу којих су закључени ови уговори, при чему је у поступку јавне набавке достављена понуда само једног понуђача.

4) Налаз у Прилогу 2 – Јавне набавке, тачка 2.4. – Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује и испуњеност услова за изузеће од примене Закона, да је Предузеће у 2023. години, у Плану набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, планирало консултантске услуге у области јавних набавки, у висини процењене вредности од 999.999 динара, односно до прага на који се Закон о јавним набавкама не примењује.

У посматраном периоду набављане су поменуте услуге у укупном износу од 330 хиљада динара. Према достављеној документацији, консултантске услуге у области јавних набавки за које је ангажована агенција обухватају послове у области планирања и спровођења поступака јавних набавки за која је Предузеће систематизовало и попунило радна места у чијем опису посла се, поред осталих послова налазе и послови праћења и примене законских прописа, израде планова и докумената конкурсне документације, послови спровођења поступака јавних набавки, контрола процеса набавки односно послови пружених консултантских услуга.

5) Налаз у Прилогу 3 – Потраживања, тачка 3.4. Предузимање мера наплате потраживања, у којем се наводи да су у Предузећу евидентирана потраживања од физичких лица у износу од 366,68 милиона динара од укупно 444,51 милион динара која су старија од годину дана и потраживања од правних лица у износу од 97,82 милиона динара од укупно 113,35 милиона динара, која су старија од три године. Ради се о потраживањима која потичу из ранијих година, за која нису предузимане мере за наплату и која су потенцијално застарела потраживања.

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

1. Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1²

1. Предузеће није ускладило одредбе Правилника о рачуноводству са одредбама важећег Закона о рачуноводству нити је попис имовине и обавеза уредило општим актом, што није у складу са чланом 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, а у вези са применом Закона о рачуноводству. (Тачка 1.1 – Прилог 1)
2. У току 2022. и 2023. године, у поступцима јавних набавки, у документацији о набавци, Предузеће није одређивало резервне критеријуме на основу којих ће доделити уговор у ситуацији када постоје две или више понуда које су након примене критеријума за доделу уговора једнаке, што није у складу са чланом 133 став 8 Закона о јавним набавкама. (Тачка 2.2 – Прилог 2)
3. Предузеће је у 2022. години закључило уговор у вредности од 19.597.000 динара за који је у поступку јавне набавке радова – бушење и опремање бунара захтевало од понуђача испуњење услова у вези са техничким и стручним капацитетом (списак изведених радова) већ у моменту објављивања јавног позива за подношење понуда, што није у складу са чланом 114 став 4 Закона о јавним набавкама. (Тачка 2.2 – Прилог 2)
4. Предузеће је у 2022. години у поступку јавне набавке закључило уговор о набавци осталог грађевинског материјала вредности 10.000.000 динара одређивањем предмета набавке, тако што у конкурсној документацији није утврдило количине предмета набавке, што није у складу са чланом 93 став 2, у вези са садржином јавног позива за секторског наручиоца из дела V Закона о јавним набавкама и чланом 2 став 1 тачка 2 Правилника о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки. (Тачка 2.2 – Прилог 2)
5. У пет поступка јавне набавке, у којима су закључени уговори укупне вредности од 448.597.000 динара, Предузеће је одредило рокове за подношење понуда који су краћи од рокова прописаних чланом 52 Закона о јавним набавкама. (Тачка 2.2 – Прилог 2)
6. Предузеће није вршило документовање процеса испитивања и истраживања тржишта у поступку планирања јавних набавки за 2022. и 2023. годину, што није у складу са чланом 41 став 1 Закона о јавним набавкама, којим је прописано да је наручилац дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци. (Тачка 2.3 – Прилог 2)
7. Предузеће није доставило записнике или други писани доказ да су лица, која врше квантитативни и квалитативни пријем предмета набавке, проверавала да ли количина, врста и квалитет испорученог предмета набавке одговара уговореном, што није у складу са чланом 31 став 2, у вези са чланом 14 став 1 и 2 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке Предузећа. (Тачка 2.3 – Прилог 2)
8. Предузеће је у поступцима набавки на које се закон не примењује у току 2022. и 2023. године закључило уговоре у вредности од најмање 16.167.687 динара, а да претходно није обезбедило конкуренцију и једнак положај свих привредних субјеката, што није у

² ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана

складу са чланом 34, у вези са чланом 3 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке. (Тачка 2.4 – Прилог 2)

9. Предузеће је извршило набавку услуга и добара у износу од најмање 5.045.223 динара, без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене прописани члановима 11–21 и чланом 27 став 1 Закона о јавним набавкама, што није у складу са чланом 51 Закона о јавним набавкама. (Тачка 2.4 – Прилог 2)
10. У 2023. години, као и у ранијем периоду, Предузеће је вршило обрачун законске затезне камате на доспела, а ненаплаћена потраживања од купаца – физичких лица, док за потраживања од купаца – правних лица није вршен обрачун, чиме за ову категорију потрошача није поступљено у складу са одредбама члана 277 Закона о облигационим односима и члана 2 и 3 Закона о затезној камати. (Тачка 3.3 – Прилог 3)
11. Предузеће није интерним актом прописало висину дуга као полазне основе за закључење споразума о одложеном плаћању дуга (репрограма), број рата за плаћање доспелог дуга, као и мере за неизмиривање или неуредно измиривање дуга, ни лице одговорно за праћење наплате дуговања потрошача по закљученим уговорима о репрограму, а све у циљу ефикасније наплате потраживања од купаца. (Тачка 3.4 – Прилог 3)

ПРИОРИТЕТ 2³

12. Предузеће није интерним актом уредило датум усаглашавања потраживања и обавеза, иако је извршило усаглашавање потраживања са дужницима закључно са 31. октобром 2023. године. (Тачка 3.1 – Прилог 3)
13. Предузеће на крају извештајног периода није поступило у складу са чланом 25 Закона о рачуноводству, односно није применило МСФИ и није извршило процену наплативости потраживања и није утврдило исправку вредности у складу са МСФИ 9 – Финансијски инструменти, по којем се процена наплативости потраживања врши применом модела очекиваног кредитног губитка. Предузеће није Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама прописало услове за обезвређење потраживања по моделу утврђивања очекиваног кредитног губитка. (Тачка 3.1 – Прилог 3)
14. Предузеће није успоставило систем финансијског управљања и контроле на начин прописан Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, јер није ажурирало стратегију управљања ризицима и мапу пословних процеса, није сачинило регистар ризика и није донело акциони план са утврђеним задацима и роковима за извршење задатака лица задужених за финансијско управљање и контролу и није прописало правила понашања запослених у писаној форми. (Тачка 3.4 – Прилог 3)

ПРИОРИТЕТ 3⁴

У поступку ревизије нису утврђене неправилности трећег приоритета.

³ ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана

⁴ ПРИОРИТЕТ 3 – Неправилности које је могуће отклонити у року до три године

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 1

1. Препоручује се Предузећу да усклади одредбе Правилника о рачуноводству са одредбама важећег Закона о рачуноводству и донесе општи акт којим ће ближе уредити начин и рокове вршења пописа имовине и обавеза, у складу са чланом 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, а у вези са применом Закона о рачуноводству. (Прилог 2 – Препорука број 2)
2. Препоручује се Предузећу да у документацији о набавци одређује резервне критеријуме на основу којих ће доделити уговор у ситуацији када постоје две или више понуда које су након примене критеријума за доделу уговора једнаке. (Прилог 2 – Препорука број 3)
3. Препоручује се Предузећу да испуњеност критеријума за квалитативни избор привредних субјеката везује за моменат подношења понуда од стране потенцијалних понуђача, а не за моменат објаве јавног позива о јавној набавци, у складу са чланом 114 став 4 Закона о јавним набавкама. (Прилог 2 – Препорука број 4)
4. Препоручује се Предузећу да у поступцима јавних набавки, конкурсном документацијом утврди количине предмета набавке које је потребно набавити у складу са чланом 93 став 2, у вези са садржином јавног позива за секторског наручиоца из дела V Закона о јавним набавкама и чланом 2 став 1 тачка 2 Правилника о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки. (Прилог 2 – Препорука број 5)
5. Препоручује се Предузећу да рокове за подношење понуда одређује у складу са чланом 52 Закона о јавним набавкама. (Прилог 2 – Препорука број 6)
6. Препоручује се Предузећу да у поступку планирања јавних набавки, у писаној форми документује све радње које врши приликом испитивања и истраживања тржишта у складу са чланом 41 Закона о јавним набавкама. (Прилог 2 – Препорука број 7)
7. Препоручује се Предузећу да лица која су задужена за квантитативни и квалитативни пријем предмета набавке, састављају записнике или друге писане документе о извршеним контролама и проверама у вези са количином, врстом и квалитетом испорученог предмета набавке. (Прилог 2 – Препорука број 8)
8. Препоручује се Предузећу да у поступцима набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, обезбеди конкуренцију и једнак положај свих привредних субјеката у складу са интерним актом Предузећа. (Прилог 2 – Препорука број 9)
9. Препоручује се Предузећу да успостави контролне механизме који ће онемогућити набавке добара, услуга и радова без примене одредби Закона о јавним набавкама у случајевима када нису испуњени услови за изузеће. (Прилог 2 – Препорука број 10)
10. Препоручује се Предузећу да на сва доспела, а ненаплаћена потраживања од купаца – правних лица обрачуна законску затезну камату по прописаној стопи у складу са одредбама Закона о облигационим односима и Закона о затезној камати и исту евидентира у пословним књигама. (Прилог 3 – Препорука број 13)
11. Препоручује се Предузећу да сачини интерни акт којим би била уређена политика наплате потраживања од купаца, односно могућност плаћања дуговања потрошача на рате и примени га код уговарања одложеног плаћања дуга потрошача. (Прилог 3 – Препорука број 14)

ПРИОРИТЕТ 2

12. Препоручује се Предузећу да интерним актом утврди датум усаглашавања потраживања и обавеза и поступи у складу са утврђеним датумом. (Прилог 3 – Препорука број 11)
13. Препоручује се Предузећу да Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама уреди услове који се односе на процену наплативости потраживања применом модела очекиваног кредитног губитка и да висину исправке потраживања утврди у складу са МСФИ 9 – Финансијски инструменти и чланом 25 Закона о рачуноводству. (Прилог 3 – Препорука број 12)
14. Препоручује се Предузећу да предузме активности на успостављању система финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, како би се циљеви и задаци Предузећа реализовали на ефикасан и економичан начин. (Прилог 2 – Препорука број 1)

ПРИОРИТЕТ 3

У поступку ревизије нису дате препоруке трећег приоритета.

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“, Зрењанин је на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији⁵, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије на коју се односи,
- 2) кратак опис неправилности у пословању које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“, Зрењанин је обавезно да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања је дужно да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

⁵ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18 – др. закон

1. За налазе, односно неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана, Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“, Зрењанин обавезно је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;
2. За налазе, односно неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана, Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“, Зрењанин обавезно је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитост навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије биће поднет захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд, Србија

1. август 2024. године

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу члана 9 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, Програма ревизије Државне ревизорске институције за 2024. годину, Закључка о спровођењу ревизије број 400-100/2024-04/1 од 4. јануара 2024. године и Закључка о допуни закључка о спровођењу ревизије број 400-100/2024-04/12 од 28. марта 2024. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је правилност пословања Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Зрењанин у делу који се односи на јавне набавке и потраживања од купаца.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду:

- од 1. јануара 2022. до 31. децембра 2023. године за јавне набавке и
- од 1. јануара до 31. децембра 2023. године за потраживања од купаца.

3. Информације о субјекту ревизије

Пословно име: Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“ Зрењанин.

Скраћено пословно име: ЈКП „Водовод и канализација“ Зрењанин.

Седиште: Зрењанин.

Улица и број: улица Петефијева број 3.

Матични број: 08049637.

Порески идентификациони број: ПИБ: 101162753.

Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“, Зрењанин, (у даљем тексту ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин или Предузеће) основано је 1962. године. Скупштина општине Зрењанин донела је 15. децембра 1989. године Одлуку о организовању комуналне радне организације „Зрењанин“, којом је организовано у јавно комунално предузеће.

Предузеће је привредни субјект који има својство правног лица, са свим правима, обавезама и одговорностима у складу са Законом о јавним предузећима. Оснивач предузећа је Град Зрењанин, који поседује 100% удела у основном капиталу Предузећа.

Права и обавезе оснивача према Предузећу утврђена су Оснивачким актом и Статутом Предузећа.

Оснивачки акт је више пута мењан, а последње измене се односе на Одлуку о промени оснивачког акта ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин (пречишћен текст), број 06-137-11/16-I од 31. октобра 2016. године⁶, којим је извршена усаглашавање организовања Предузећа са одредбама Закона о јавним предузећима.

Скупштина града Зрењанина је 4. фебруара 2022. године донела Одлуку о изменама Одлуке о промени оснивачког акта ЈКП „Водовод и канализација“, број 06-22-2/22-I. Овом Одлуком измењен је члан 2 став 1 претходне Одлуке – избрисана је делатност „пречишћавање воде“ и у новој Одлуци наводи се да ЈКП „Водовод и канализација“ Зрењанин, оснива се ради обављања комуналних делатности дистрибуције воде и одвођења атмосферских и отпадних вода на територији града Зрењанина.

Одлуком о измени Одлуке о промени оснивачког акта ЈКП Водовод и канализација, број 06-93-1/22-I од 5. јула 2022. године, измењен је члан 2 став 1 претходне Одлуке – враћена је делатност „пречишћавања“ и у новој Одлуци наводи се да ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин се оснива ради обављања комуналних делатности пречишћавања

⁶ „Службени лист Града Зрењанина“, број 27/16,

и дистрибуције воде и одвођења атмосферских и отпадних вода на територији града Зрењанина.

Статутом Предузећа, број 561 од 14. маја 2013. године уређени су фирма, седиште и делатност Предузећа, заступање и представљање Предузећа, правни положај и одговорност за обавезе, јавност рада Предузећа, органи Предузећа, обезбеђивање заштите општег интереса, одговорност за пословање Предузећа, обавештавање запослених и информисање грађана, као непосредних корисника услуга из делатности Предузећа. Измене Статута извршене су на основу Одлуке о изменама и допунама Статута ЈКП Водовод и канализација“ Зрењанин, број 4129/2 од 15. децембра 2016. године, број 1268 од 28. априла 2021. године и 3776/2 од 30. новембра 2022. године.

Упис превођења у Регистар привредних субјеката који се води код Агенције за привредне регистре Републике Србије, извршен је Решењем БД 11344/2005 од 9. маја 2005. године.

Регистрована претежна делатност Предузећа је 3600 – Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде.

Поред претежне делатности, Предузеће обавља и друге делатности: одвођење отпадних вода, одржавање атмосферске канализације, изградњу цевовода и хидротехничких објеката, израду прикључака, израду пројектно-техничке документације за водовод и канализацију, поправку и замену водомера.

Предузеће, наведене делатности, обавља на територији града Зрењанина и 21 насељеног места: Арадац, Банатски Деспотовац, Бело Блато, Ботош, Елемир, Ечка, Фаркаждин, Јанков мост, Клек, Книћанин, Лазарево, Лукићево, Меленци, Михајлово, Мужља, Орловат, Перлез, Стајићево, Тарађ, Томашевац и Чента.

Укупна дужина водоводне мреже је 648 километара (288 километара Град Зрењанин и 360 километара насељена места), дужина канализационе мреже је 396 километара, док је укупна дужина атмосферске канализационе мреже 55 км.

Вода се црпи из 35 бунара, дубине 80 до 120 метара. За потребе сакупљања и одвођење отпадних вода изграђено је 36 црпних станица. Све отпадне воде се испуштају у Александровачки канал из којег отичу у канал Бегеј.

Количина укупно произведене воде у 2023. години је 8.309.000 м³, док је количина укупно фактурисане воде 6.547.391 м³ односно губици износе око 21% произведене воде.

Решењем, број 107-53/10/2004-14 од 14. јануара 2004. године, санитарни инспектор је забранио употребу воде за пиће и припрему хране из водоводне мреже града Зрењанина услед чињенице што квалитет воде није задовољавао параметре прописане тада важећим Правилником о хигијенској исправности воде за пиће⁷.

Према извештајима Завода за јавно здравље, Зрењанин, вода коју испоручује Предузеће потрошачима, задовољава микробиолошке, али не и физичко-хемијске параметре из Правилника⁸.

Град Зрењанин, ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин и „Pannonian Water“ д. о. о., Београд, закључили су Уговор о реализацији пројекта пречишћавања воде за пиће у Зрењанину, заведен под бројем 2118 од 7. јула 2022. године. Уговором је предузећу „Pannonian Water“ д. о. о., Београд, Град дао сагласност, а ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин право на пречишћавање воде за град Зрењанин.

⁷ Службени лист СРЈ, број 42/98 и 48/99

⁸ Службени лист СРЈ, број 42/98 и 48/99 и Службени гласник РС2, број 28/19

Према изјави одговорних лица у Предузећу, број 1434 од 10. маја 2024. године, пробни рад постројења за пречишћавање воде у Зрењанину је трајао у периоду од 7. децембра 2023. године до 10. фебруара 2024. године. Током пробног периода вршене су бројне анализе које су потврдиле ефикасност реконструисаног предтретмана, али се такође отворио простор и за даље унапређење система, пре свега увођењем додатног нивоа филтрације. Тиме ће се постићи ефикаснија припрема воде за финалну прераду реверзном осмозом и смањити губици воде и оперативни трошкови рада постројења. Тренутно су у току радови на унапређењима.

Одредбама члана 112 Закона о водама прописани су послови за чије обављање, јавно предузеће, односно друго правно лице мора да има лиценцу. Ставом 1 тачка 1) и 2) наведеног члана, између осталог, прописано је да јавно предузеће, односно друго правно лице мора да има лиценцу за снабдевање водом за пиће системом јавног водовода и лиценцу за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода системом јавне канализације. Истим чланом се прописује да послове из става 1 овог члана може да обавља јавно предузеће, односно друго правно лице које је уписано у одговарајући регистар за обављање тих послова и које испуњава услове у погледу техничко-технолошке опремљености и организационе и кадровске оспособљености, а лиценца се издаје решењем Министарства, на захтев лица из става 1 овог члана, на период од пет година.

Предузеће је поднело захтев за водну лиценцу Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, 1. фебруара 2023. године и допуну документације, 6. новембра 2023. године. У допису уз допуну документације доставило је информацију да постројење за пречишћавање воде за пиће је у власништву „Pannonian Water“ д. о. о., Београд, које ће вршити услугу пречишћавања воде за пиће за ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин и Град Зрењанин.

До издавања извештаја ревизије, Предузеће није прибавило важећу лиценцу за обављање послова снабдевања водом за пиће системом јавног водовода и лиценцу за обављање послова сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода системом јавне канализације у складу са прописима.

Органи Предузећа, у складу са Законом о јавним предузећима и Статутом су: Надзорни одбор и Директор.

Предузеће је, сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству, за пословну 2022. годину, разврстано у средње правно лице.

Редован годишњи финансијски извештај за 2023. годину и Извештај овлашћеног ревизора усвојени су од стране Надзорног одбора, Одлукама број 972 и 973 од 1. априла 2024. године.

Предузеће је доставило финансијске извештаје за 2023. годину Агенцији за привредне регистре која је издала потврду о јавном објављивању годишњег финансијског извештаја и документације за пословну годину од 1.1.2023. до 31.12.2023. године, број ФИН 267074/2024 од 20. априла 2023. године.

Просечан број запослених у току 2023. године био је 270 (у 2022. години 268).

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима са применљивим критеријумима.

Спровели смо адекватне ревизорске поступке да би добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са јавним набавкама и потраживањима од купаца извршене у складу са законом, другим прописима и датим овлашћењима.

Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

На основу процене ризика утврђено је да је ради остваривања циљева ревизије потребно спровести ревизију правилности пословања у делу примене закона који регулишу јавне набавке и потраживањима од купаца код ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима.

5. Критеријуми

Прописи који су коришћени у ревизији правилности пословања, као извори критеријума, јесу:

- Закон о јавним набавкама са подзаконским актима из ове области⁹,
- Закон о јавним предузећима¹⁰,
- Закон о рачуноводству¹¹,
- Закон о облигационим односима¹²,
- Закон о затезној камати¹³,
- Закон о извршењу и обезбеђењу¹⁴,
- Закон о заштити потрошача¹⁵ и
- Интерна акта субјекта ревизије.

Критеријуми на основу којих се извршило оцењивање предмета ревизије су:

1. Да ли је планирање јавних набавки, спровођење и закључивање уговора извршено у складу са прописима?
2. Да ли су јавне набавке извршене у складу са закљученим уговорима?
3. Да ли је евидентирање и извештавање о набавкама извршено у складу са прописима?
4. Да ли постоје набавке добара, услуга или радова за које није спроведен поступак у складу са прописима, а за које није прописано изузеће?
5. Да ли су потраживања од купаца евидентирана у складу са прописима?
6. Да ли су потраживања од купаца формирана по ценама утврђеним у складу са прописима, интерним актима и уговорима?
7. Да ли је обрачуната законска затезна камата на доспела, а неизмирена дуговања?
8. Да ли се предузимају мере наплате потраживања у складу са прописима?

⁹ „Службени гласник РС“, број 91/19

¹⁰ „Службени гласник РС“, бр. 119/12, 116/13 аутент. тумачење, 44/14, 15/16 и 88/19

¹¹ „Службени гласник РС“, број 73/19

¹² „Службени гласник СФРЈ“, број 27/98, 39/85,45/89-одлука УСЈ,“Службени гласник РС“ број 18/20

¹³ „Службени гласник РС“, број 119/12

¹⁴ „Службени гласник РС“, број 106/15,.....54/19

¹⁵ „Службени гласник РС“, број 62/14 и 44/18 – др.закон

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа који уређују јавне набавке и потраживања од купаца;
- анализу интерних аката ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин којима су уређени јавне набавке и потраживања од купаца;
- испитивање активности и одлука ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин у вези са јавним набавкама и потраживањима од купаца;
- интервјуисање одговорних особа ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са представницима ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин, како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 „Фундаментални принципи ревизије јавног сектора“, ИССАИ 400 „Фундаментални принципи ревизије правилности пословања“ и ИССАИ 4000 „Стандард за ревизију правилности пословања“.

V ПРИЛОЗИ

Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија

Према одредбама члана 80 Закона о буџетском систему, интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

- 1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава,
- 2) интерну ревизију код корисника јавних средстава и
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

1.1. Финансијско управљање и контрола

У складу са чланом 81 Закона о буџетском систему¹⁶ и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹⁷, Предузеће је дужно да успостави систем финансијског управљања и контроле.

Финансијско управљање и контрола је свеобухватан систем интерних контрола, који се спроводи политикама, процедурама и активностима које успоставља руководилац корисника јавних средстава, са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити кроз: пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима; реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја; добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).

Систем финансијског управљања и контроле чине:

- контролно окружење,
- управљање ризицима,
- контролне активности,
- информисање и комуникације,
- праћење и процена система.

1) Контролно окружење

Руководство Предузећа је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Одлуком о промени Оснивачког акта ЈКП „Водовод и канализација“ Зрењанин (пречишћен текст), Скупштине Града Зрењанина, као и одредбама Статута Предузећа, регулисано је да органе Предузећа чине: Надзорни одбор и директор.

Надзорни одбор има три члана – председника и два члана од којих је један из редова запослених. Мандат чланова Надзорног одбора траје четири године. Председника и чланове Надзорног одбора именује и разрешава Скупштина града Зрењанина. Председник Надзорног одбора именован је Решењем Скупштине Града, број 06-107-32/21-I од 19.

¹⁶ „Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/2013 – испр, 108/13, 142/14, 68/15 – др.закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/201, 138/22 и 92/23

¹⁷ „Службени гласник РС“, бр. 99/11, 106/13 и 89/19

августа 2021. године. Члан, представник запослених, именован је Решењем, број 06-87-53/17-I од 5. јула 2017. године. Исто лице је именовано Решењем, број 06-76-98/22-I од 15. јуна 2022. године. Члан, представник оснивача, именован је Решењем, број 06-90-93/16-I од 12. јула 2016. године. Исто лице именовано је Решењем, број 06-76-98/22-I од 15. јуна 2022. године.

У ревидираном периоду, функцију директора вршило је лице, које је Скупштина града Зрењанина именовала Решењем, број 06-125-45/22-I од 9. септембра 2022. године. Надзорни одбор Предузећа потписао је Уговор о раду са директором, број 3032 од 26. септембра 2022. године, на период од четири године.

Исто лице, ову функцију обављало је у својству вршиоца директора у периоду од 18. јуна 2018. године до 26. септембра 2022. године и поред тога што је у члану 52 став 2 Закона о јавним предузећима прописано да период обављања функције вршиоца дужности директора не може бити дужи од једне године.

Унутрашња организација Предузећа уређена је Правилником о систематизацији радних места ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин, број 242 од 27. јануара 2016. године, као и изменама и допунама Правилника, број 150 од 18. јануара 2023. године, број 2082 од 25. јула 2023. године и број 1165 од 24. априла 2023. године. На Правилник, као и на измене и допуне Правилника, дата је сагласност од стране Градоначелника града Зрењанина.

Правилником су утврђени организациони делови у Предузећу, врста послова, врста и степен стручне спреме и други посебни услови за рад на тим пословима. Према сродности посла и технолошкој повезаности процеса рада, Предузеће је организовано у три сектора са службама у оквиру њих:

- финансијски сектор – служба финансијско-рачуноводствених послова, служба инвестиција и надзора, служба наплате и служба набавке и магацинског пословања;
- технички сектор – служба одржавања водовода, служба одржавања канализације, служба електро машинског одржавања, служба лабораторије, служба грађевинског одржавања и изградње, служба одржавања система „Бегејска петља“, служба транспорта и механизације и контролно тело и
- правни сектор – служба општих, кадровских и послова обезбеђења, служба јавних набавки и служба информисања и пословних комуникација.

2) Управљање ризицима

Управљање ризицима подразумева идентификацију потенцијалних догађаја који могу имати негативан утицај на остваривање циљева Предузећа, процену сваког ризика, те праћење и контролу. Пословање Предузећа је изложено различитим спољним и унутрашњим ризицима, а идентификовањем, те проценом учесталости и озбиљности сваког појединачног ризика долази се до одговарајућег метода управљања ризиком и успостављања контроле. Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева.

Чланом 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, прописана је обавеза руководиоца корисника јавних средстава да у циљу управљања ризицима усвоји стратегију управљања ризицима, која се ажурира сваке три године, као и у случају када се контролно окружење значајније измени.

У циљу управљања ризицима и успостављања финансијског управљања и контроле, Предузеће је предузело следеће активности:

- именовани су руководилац и чланови радне групе (два члана) за финансијско управљање и контролу Одлуком надзорног одбора, број 2556 од 7. новембра 2014. године. Измена руководиоца и једног члана радне групе извршене су Одлуком Надзорног одбора, број 4497/1 од 22. новембра 2018. године и Одлуком број 667/1 од 5. марта 2020. године.

- донета је Стратегија управљања ризицима (без заводног броја и датума доношења) којом се ближе уређује процес управљања ризицима, овлашћења и одговорности директора, руководиоца финансијског управљања и контроле и запослених, комуникација и обука о питањима ризика и кључни показатељи успешности у процесу управљања ризицима;

- сачињене су Мапе пословних процеса (без заводног броја и датума доношења), у којима за поједине процесе су утврђени циљеви, носиоци, главни ризици, опис, веза са другим процесима, одговорности и овлашћења, законски оквир и дијаграм тока активности процеса. У мапама се наводи 15. мај 2017. године као датум израде, контроле и одобрења процедура.

Предузеће је 14. марта 2024. године доставило Министарству финансија - Централној јединици за хармонизацију Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2023. годину. У Извештају је наведено да је Предузеће у поступку успостављања система финансијског управљања и контроле.

Предузеће не поседује етички кодекс нити посебан правилник о понашању запослених, није формирало регистар ризика и утврдило мере за умањење нивоа ризика односно за њихово решавање.

Откривена неправилност: Предузеће није успоставило систем финансијског управљања и контроле на начин прописан Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, јер није ажурирало стратегију управљања ризицима и мапу пословних процеса, није сачинило регистар ризика и донело акциони план са утврђеним задацима и роковима за извршење задатака лица задужених за финансијско управљање и контролу и није прописало правила понашања запослених у писаној форми.

Препорука број 1: Препоручује се Предузећу да предузме активности на успостављању система финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, како би се циљеви и задаци Предузећа реализовали на ефикасан и економичан начин.

3) Контролне активности

Контроле обухватају писане политике и процедуре и њихову примену, а успоставља их руководство у писаном облику. Процедуре треба да су успостављене тако да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, с тим да морају бити одговарајуће, а да трошкови за њихово увођење не превазиђу очекивану корист од њиховог увођења.

Контролним активностима, које су садржане у процедурама, нарочито се успостављају правила ауторизације и одобравања, затим подела (сегрегација) дужности (да се онемогући једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролне активности), обезбеђује систем дуплог потписа, адекватно документовање, правила за приступ средствима и информацијама, те интерне верификације (провере законитости) и поуздано извештавање.

Контролне активности се врше као превентивне (у току вршења трансакције/процеса) и корективне (накнадне) контроле којима се исправљају уочене неправилности.

Поред осталих интерних аката која примењује у пословању, Предузеће је сачинило интерна акта којима се регулишу области јавних набавки и потраживања од купаца:

- Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке, број 2173 од 21. августа 2020. године,
- Правилник о рачуноводственим политикама у складу са МРС односно МСФИ, број 378 од 29. јануара 2018. године и Измене и допуне Правилника о рачуноводственим политикама, број 1246 од 26. априла 2021. године,
- Правилник о рачуноводству, број 150/97 од 28. фебруара 1997. године и Правилник о изменама Правилника о рачуноводству, број 2527 од 30. децембра 2004. године и
- Правилник о благајничком пословању, број 244 од 26. јануара 2023. године.

Процедуре планирања и начин спровођења поступака јавних набавки и набавки на које се Закон не примењује, као и праћење извршења закључених уговора о јавним набавкама и набавкама на које се Закон не примењује, уређени су Правилником о ближем уређивању поступка јавне набавке, број 2173 од 21. августа 2020. године.

Према изјави одговорних лица, број 342 од 1. фебруара 2024. године, Предузеће не поседује имплементирани мапе пословних процеса које се односе на јавне набавке. Комуникација се одвија између организационих делова Предузећа, службе јавних набавки и директора формалним и неформалним путем: организациони делови Предузећа достављају своје предлоге за план набавки служби плана и анализе, писмено, путем деловодника, али детаљи плана се утврђују кроз састанке и усмену комуникацију, док се техничке спецификације достављају путем усб меморије, мејлом или у виду дописа.

Правилником о рачуноводственим политикама у складу са МРС односно МСФИ, број 378 од 29. јануара 2018. године, Предузеће је уредило рачуноводствене политике које се односе на признавање, укидање признавања, мерење и процењивање средстава, обавеза, прихода и расхода Предузећа. Надзорни одбор усвојио је Измене и допуне Правилника о рачуноводственим политикама, број 1246 од 26. априла 2021. године, којима је извршено усклађивање рачуноводствених политика са МСФИ, чија примена је била обавезна почев од финансијских извештаја за 2020. годину.

Организацију рачуноводственог система Предузеће је уредило Правилником о рачуноводству, број 150/97, који је Управни одбор донео 28. фебруара 1997. године. Одредбама Правилника су уређени ревалоризација имовине, капитала и обавеза у складу са прописима који су важили до примене МРС односно МСФИ, основи за евидентирање дугорочних резервисања (паушално резервисање за покриће дубиозних потраживања из пословних односа и потенцијалних губитака) и евидентирање резултата ревалоризације, формирање законских резерви, обрачун амортизације по стопама прописаним у Номенклатури за амортизацију, обавеза да се књиговодствене исправе доставе служби рачуноводства најкасније у року од осам дана од дана настанка пословне промене, достављање полугодишњег периодичног и годишњег рачуна Заводу за обрачун и плаћања Народне банке Југославије, за руководиоца службе рачуноводства прописан је услов да има знање рачуновође.

Правилником о изменама Правилника о рачуноводству, број 2527 од 30. децембра 2004. године уређено је да се исправка потраживања врши за сва доспела потраживања од дужника, финансијске пласмане и друга потраживања код којих је рок за наплату дужи од 180 дана.

Попис имовине и обавеза на 31. децембар 2023. године, Предузеће је извршило у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹⁸. Предузеће не поседује интерни акт у којем би уредило потребан број комисија за попис имовине и обавеза, дан на који се врши попис, време за попис и рокове достављања извештаја о извршеном попису надлежном органу.

Чланом 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, уређена је одговорност руководиоца корисника јавних средстава за увођење интерних правила за финансијско управљање и контролу, путем унутрашњих аката.

Откривена неправилност: Предузеће није ускладило одредбе Правилника о рачуноводству са одредбама важећег Закона о рачуноводству нити је попис имовине и обавеза уредило општим актом, што није у складу са чланом 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, а у вези са применом Закона о рачуноводству.

Препорука број 2: Препоручује се Предузећу да усклади одредбе Правилника о рачуноводству са одредбама важећег Закона о рачуноводству и донесе општи акт којим ће ближе уредити начин и рокове вршења пописа имовине и обавеза, у складу са чланом 12 став 1. тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, а у вези са применом Закона о рачуноводству.

4) Информисање и комуникације

Информације и комуникација обухватају принципе који се односе на прибављање, креирање и употребу релевантних и квалитетних информација како би се подстакло функционисање интерне контроле, затим на интерну размену информација, укључујући циљеве и одговорности за интерну контролу, које су неопходне да би се подстакло функционисање интерне контроле, као и комуникацију са екстерним странама о питањима која утичу на функционисање компоненти интерне контроле.

У пословању, Предузеће користи пословни информациони систем набављен од добављача „YuTeam software“, д. о. о., Зрењанин, на основу закључених уговора, број U0004/2010 и U0005/2010 од 17. маја 2010. године. Информациони систем обухвата модуле: финансије, основна средства, ситан инвентар и материјално књиговодство које користи одељење књиговодства, модуле финансије и дневник које користи служба финансија и модуле кадровска евиденција и зараде које користи кадровска служба.

Поред тога, користи се апликативни софтвер „Наплата“ за обрачун и фактурисање комуналних услуга физичким лицима. Сачињен је у програму ДОС и није интегрисан у пословни информациони систем.

Предузеће не поседује апликативни софтвер у коме су интегрисане активности које се односе на послове јавних набавки.

¹⁸ „Службени гласник РС“, број 89/20

5) Праћење и процена система

Праћење и процена система обухвата увођење система за надгледање, са циљем да се процени квалитет пословања током одређеног периода, и да се утврди да ли систем финансијског управљања и контроле адекватно функционише.

Праћење и процена система обавља се текућим увидом од стране запослених, самопроцењивањем које спроводе руководиоци и активностима интерне ревизије.

Оно обухвата принципе који се односе на одабир, развој и спровођење сталне оцене (редовне активности управљања и надзора током самог пословања) и/или посебне оцене (самооцењивање и интерна ревизија), како би се утврдило да ли су компоненте интерне контроле успостављене и да ли функционишу, као и вршење оцене и благовремено извештавање о слабостима у систему интерних контрола лица која су задужена за предузимање корективних радњи, укључујући и више руководство, по потреби.

1.2. Интерна ревизија

Чланом 82 Закона о буџетском систему¹⁹ прописана је обавеза успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору²⁰ прописани су стандарди и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе су уређени послови интерне ревизије.

Правилником о систематизацији радних места ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин, број 242 од 27. јануара 2016. године успостављена је и уређена Интерна ревизија са два извршиоца.

Правилником о изменама и допунама Правилника о систематизацији радних места, број 3183 од 7. августа 2018. године, брише се Интерна ревизија и систематизује Јединица за интерну ревизију и радно место – руководиоца интерне ревизије.

Правилником о изменама и допунама Правилника о систематизацији радних места, број 2082 од 25. јула 2023. године систематизовано је још једно радно место за сарадника у интерној ревизији.

Јединица је успостављена као посебна функционално независна организациона јединица која непосредно извештава директора.

У Јединици за интерну ревизију систематизована су три радна места – руководиоца интерне ревизије, интерни ревизор и сарадник у интерној ревизији,. Два извршиоца поседују сертификат овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору.

Јединица за интерну ревизију је припремила, а директор одобрио Стратешки план интерне ревизије ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин, број 3546 од 30. новембра 2021. године, за период 2022–2024. године и број 3912 од 13. децембра 2022. године, за период 2023–2025. године.

На основу стратешких планова, у складу са проценом ризика и расположивим ресурсима, донети су Годишњи план интерне ревизије за 2022. годину, којим су планиране

¹⁹ „Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/201, 138/22 и 92/23

²⁰ „Службени гласник РС“, бр. 99/11, 106/13 и 84/23

две ревизије и Годишњи план интерне ревизије за 2023. годину, којим су планиране четири ревизије. Теме из области јавних набавки нису обухваћене плановима.

Повељом интерне ревизије, број 4914 од 26. децембра 2018. године уређени су сврха, овлашћења, одговорности и дужности интерне ревизије, спровођење поступака интерне ревизије и поступање у случају уочених неправилности, као и сарадња са руководством Предузећа и надлежним институцијама.

У Предузећу усвојен је Етички кодекс интерне ревизије ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин, број 822 од 18. марта 2021. године којим су уређена принципи и основна правила понашања интерних ревизора.

Предузеће је доставило Годишњи извештај о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије за 2023. годину, Министарству финансија, Централној јединици за хармонизацију, Београд, 29. фебруара 2024. године.

У току 2022. и 2023. године, Јединица за интерну ревизију извршила је седам ревизија у Предузећу. Обављене ревизије се односе на ревизије система:

- 1) Потраживања и обавезе, подсистем „Уговори у ужем и ширем смислу“, 1. 7. – 31. 12. 2020. године;
- 2) Трошкови подсистема „трошкови електричне енергије“ у периоду 1. 1. – 31. 12. 2021. године;
- 3) Одржавање водоводне мреже – Санација насталих кварова на водоводној мрежи за период 1. 1. – 31. 12. 2022. године;
- 4) Потраживања и обавезе, подсистем „Уговори у ужем и ширем смислу“, 1.3. – 30. 6. 2021. године;
- 5) Потраживања и обавезе, подсистем „Уговори у ужем и ширем смислу“, 1. 7. – 31. 12. 2021. године;
- 6) Расходи, подсистем Грађевинско одржавање за период 1. 1. – 30. 6. 2023. године и
- 7) Одржавање канализационе мреже – Одржавање фекалне канализације за период 1. 1. – 31. 12. 2022. године.

Према Годишњем извештају Јединице за интерну ревизију Предузећа за 2023. годину, укупно је дато 52 препоруке, 33 су спроведене, док 19 препорука нису спроведене или су у поступку спровођења.

Прилог 2 – Јавне набавке

Јавне набавке, које су предмет ревизије правилности пословања Предузећа, регулисане су Законом о јавним набавкама²¹ који је у примени од 1. јула 2020. године, подзаконским актима из ове области, као и интерним актима Предузећа.

Од 1. јануара 2022. године у примени су нове динарске вредности европских прагова објављене у Службеном гласнику Републике Србије, у документу под називом Динарска вредност европских прагова.²²

Предузеће је наручилац у смислу одредаба Закона о јавним набавкама, те је дужно да поступа у складу са одредбама Закона приликом планирања и спровођења набавки и извршавања закључених уговора о јавним набавкама.

2.1 Доношење и примена аката у вези са планирањем, спровођењем и извештавањем о јавним набавкама

Правилником о систематизацији радних места, број 242 од 27. јануара 2016. године уређено је да се послови јавних набавки обављају у оквиру Правног сектора, унутар Службе за јавне набавке. У Служби за јавне набавке, систематизована су три радна места (службеник за јавне набавке, дипломирани правник у служби јавних набавки и референт за јавне набавке). Од три запослена који обављају послове јавних набавки, два запослена поседују сертификат службеника за јавне набавке.

Правилник о ближем уређивању поступка јавних набавки

Интерни акт о јавним набавкама – Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке број 2173, Предузеће је донело 21. августа 2020. године (у даљем тексту: Правилник).

Правилник је у складу са чланом 49 став 3 Закона о јавним набавкама²³ објављен на итернет страници Предузећа.

Правилником су ближе уређени поступак планирања и начин спровођења поступака јавних набавки, као и набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, праћење извршења закључених уговора о јавним набавкама и планирања набавки на које се Закон не примењује.

Као основни циљеви Правилника, између осталог, наведени су: спровођење јавних набавки/набавки добара, услуга и радова које су потребне грађанима, целисходност и оправданост јавних набавки/набавки, односно прибављање добара, услуга и радова одговарајућег квалитета и потребних количина за задовољавање стварних потреба Предузећа на ефикасан, економичан и ефективан начин, затим, економично трошење средстава по принципу „вредност за новац“, благовремено и ефикасно спровођење поступака јавних набавки/набавки, транспарентно трошење буџетских средстава, обезбеђивање конкуренције и једнак положај свих привредних субјеката на тржишту.

²¹ „Службени гласник РС“, број 91/19

²² „Службени гласник РС“ број 127/21

²³ „Службени гласник РС“ број 91/19

План јавних набавки за 2022. годину – доношење, измене и објава Плана

План јавних набавки за 2022. годину, донет је 20. јануара 2022. године, а објављен је на Порталу јавних набавки 21. јануара 2022. године, у складу са чланом 88 став 3 Закона о јавним набавкама, којим је прописано да план набавки и све његове касније измене и допуне, наручилац објављује на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници у року од десет дана од дана доношења.

У току 2022. године, План јавних набавки за 2022. годину, мењан је два пута. Прва измена Плана, донета је 16. јуна 2022. године, а на Порталу јавних набавки, објављена је 25. јуна 2022. године. Друга измена Плана донета је 21. септембра 2022. године, а на Порталу јавних набавки, објављена је 22. септембра 2022. године. Обе измене Плана јавних набавки за 2022. годину, објављене су у складу са законским роком из члана 88 став 3 Закона о јавним набавкама (у року од десет дана од дана доношења).

План јавних набавки за 2023. годину – доношење, измене и објава Плана

План јавних набавки за 2023. годину, донет је 27. децембра 2022. године, а објављен је на Порталу јавних набавки 30. децембра у складу са чланом 88 став 3 Закона о јавним набавкама, којим је прописано да план набавки и све његове касније измене и допуне, наручилац објављује на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници у року од десет дана од дана доношења.

У току 2023. године, План јавних набавки за 2023. годину, мењан је два пута. Прва измена, донета је 28. јуна 2023. године, а на Порталу јавних набавки, објављена је 29. јуна 2023. године. Друга измена Плана, донета је 16. октобра 2023. године, а на Порталу јавних набавки, објављена је 19. октобра 2023. године. Обе измене Плана јавних набавки за 2023. годину, објављене су у складу са законским роком из члана 88 став 3 Закона о јавним набавкама (у року од десет дана од дана доношења).

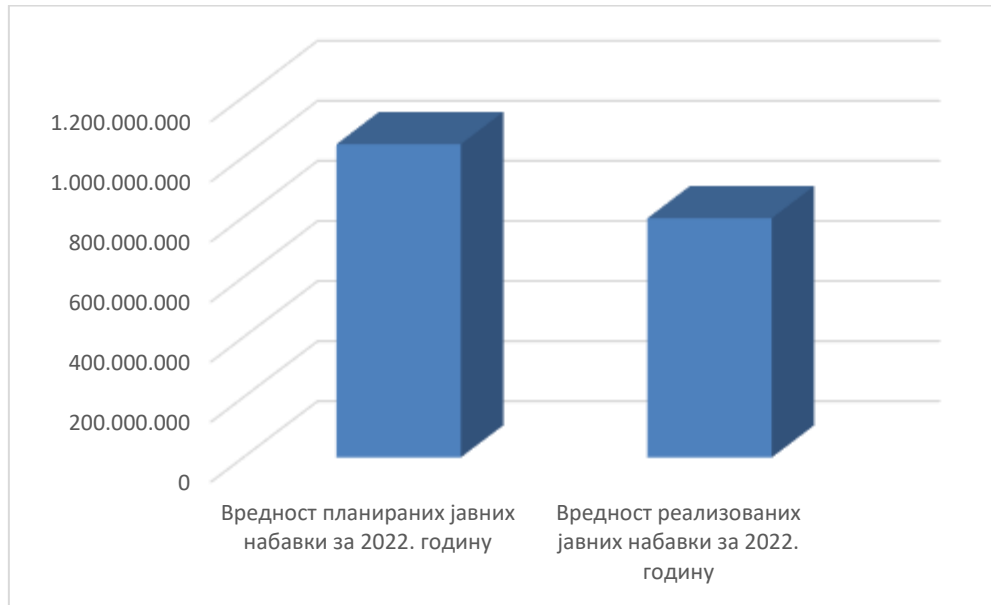
2.2 Спровођење поступака јавних набавки и закључивање уговора о јавним набавкама

Однос планираних и реализованих јавних набавки за 2022. годину

Планом јавних набавки за 2022. годину, планиране су јавне набавке у износу од 913.550.000 динара, од којих се на добра односи 564.100.000 динара, на услуге 92.950.000 динара и на радове 256.500.000 динара. У току 2022. године, извршене су две измене Плана јавних набавки, тако да је укупна вредност планираних јавних набавки повећана на 1.043.550.000 динара, од којих се на добра односи 669.100.000 динара, на услуге 108.950.000 динара и на радове 265.500.000 динара,

На основу Плана јавних набавки за 2022. годину, а према подацима које је Предузеће доставило у поступку ревизије, закључени су уговори и оквирни споразуми укупне вредности од 796.516.009 динара (76% планираних јавних набавки), од којих се на добра односи 622.874.655 динара, на радове 132.019.000 динара, а на услуге 41.622.354 динара. План јавних набавки за 2022. годину, реализован је кроз 34 отворена поступка.

Графикон број 1. Графички приказ односа вредности планираних и реализованих јавних набавки на основу Плана јавних набавки за 2022. годину

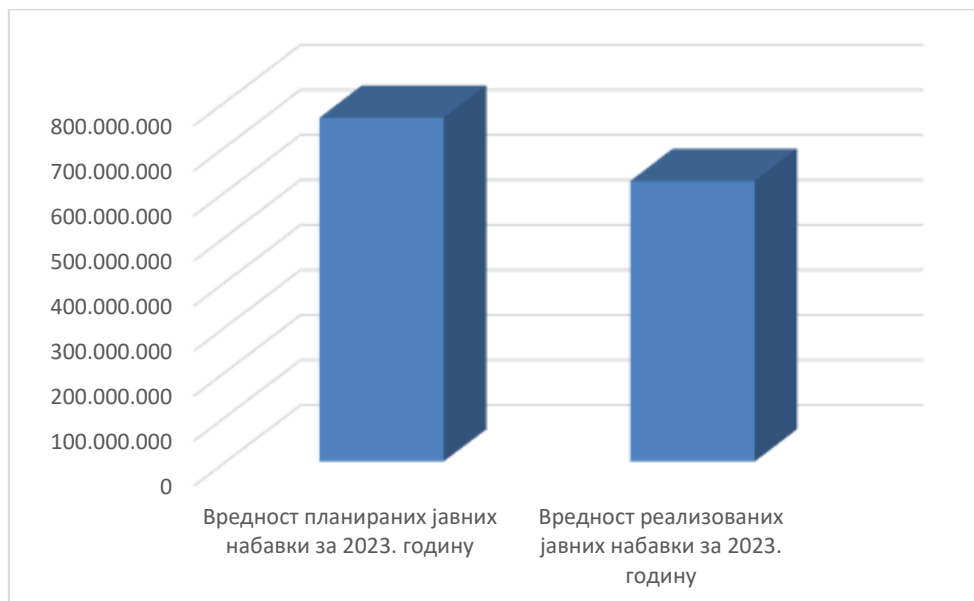

Однос планираних и реализованих јавних набавки за 2023. годину

Планом јавних набавки за 2023. годину, планиране су јавне набавке у износу од 763.577.986 динара, од којих се на добра односи 517.577.993 динара, на услуге 76.999.995 динара, и на радове 168.999.998 динара. У току 2023. године, извршене су две измене Плана јавних набавки, али укупна вредност планираних јавних набавки се није мењала.

На основу Плана јавних набавки за 2023. годину, а према подацима које је Предузеће доставило у поступку ревизије, закључени су уговори и оквирни споразуми укупне вредности од 623.144.894 динара (82% планираних јавних набавки), од којих се на добра односи 393.983.955 динара, на услуге 53.163.189 динара, и на радове 175.997.750 динара. План јавних набавки за 2023. годину, реализован је кроз 36 отворених поступака.

Графикон број 2. Графички приказ односа вредности планираних и реализованих јавних набавки на основу Плана јавних набавки за 2023. годину

Поступком ревизије обухваћени су следећи поступци јавних набавки:

Табела број 1. Преглед ревидираних поступака јавних набавки из 2022. и 2023. године

-у динарима-

Р. бр.	Ознака ЈН из Плана	Предмет јавне набавке	Процењена вредност	Врста поступка	Број понуда	Изабрани понуђач/носилац посла	Број и датум закључења уговора	Вредност уговора без ПДВ-а
2022. година								
1.	0013	Натријум хипохлорит и гасни хлор	14.000.000	Отворени поступак	1	„ADR Protakta Aqua“ доо, Алибунар	бр. 428 од 18.02.2022	14.000.000
2.	0018	Набавка возила и радних машина путем финансијског лизинга	40.000.000	Отворени поступак	1	„Владекс“ доо, Велика Дренова и „Unicredit leasing Srbija“ доо, Београд	бр. 862 од 29.03.2022	39.835.861
3.	0007	Водоводни и канализацион и материјал	150.000.000	Отворени поступак	1	„Унипрогрес“ доо, Рума	бр. 872 од 29.03.2022	150.000.000
4.	0004	Мерачи протока	20.000.000	Отворени поступак	1	„Унипрогрес“ доо, Рума	бр. 872 од 29.03.2022	20.000.000
5.	0012	Набавка горива	30.000.000	Отворени поступак	2	„Кнез петрол“ доо, Земун	бр. 2844 од 12.09.2022 и Анекс уговора број 2450 31.08.2023	32.999.999
6.	0010	Грађевински материјал	85.000.000	Отворени поступак Партија 1 - Бетонска галантерија и растресит и материјал	1	„Еко градња“ доо, Зрењанин	бр.3672 од 21.11.2022	85.000.000
			10.000.000	Отворени поступак Партија 2 - Други грађевински материјал	2	„Ибреа" доо, Горњи Милановац	бр. 36781 од 24.11.2022	25.000.000
7.	0016	Набавка канализационих пумпи	15.500.000	Отворени поступак	1	„Мерис“ доо, Београд	бр. 53550 од 18.11.2022	15.500.000

*Извештај Јавног комуналног предузећа
„Водовод и канализација“, Зрењанин, за 2022. и 2023. годину*

Р. бр.	Ознака ЈН из Плана	Предмет јавне набавке	Процењена вредност	Врста поступка	Број понуда	Изабрани понуђач/носилац посла	Број и датум закључења уговора	Вредност уговора без ПДВ-а
8.	0006	Електроматеријал	15.000.000	Отворени поступак	3	„Ибреа“ доо, Горњи Милановац	06.12.2022 бр. 3842	15.000.000
9.	0003	Електронски уређаји	15.000.000	Отворени поступак	1	„Индас“ доо, Нови Сад	01.12.2022 бр. 3792	15.000.000
10.	0002	Електрична енергија	180.000.000	Отворени поступак	1	ЈП „ЕПС“ доо, Београд	04.11.2022 бр. 3462	180.000.000
11.	0040	Закуп грађевинских машина	30.000.000	Отворени поступак - услуге	1	„Еко градња“ доо, Зрењанин	30.05.2022 бр.1563	30.000.000
12.	0052+0067	Бушење и опремање бунара	20.000.000	Отворени поступак - радови	1	„Хидрозавод ДТД“ ад, Нови Сад	21.11.2022 бр.3671.	19.597.000
13.	043	Реконструкција и санација водоводне и канализационе мреже	60.000.000	Отворени поступак - радови	1	„Еко градња“ доо, Зрењанин	29.12.2022 бр.4118	60.000.000
14.	0051	Радови на асфалтирању и враћању саобраћајница у првобитно стање	30.000.000	Отворени поступак - радови	1	„Еко градња“ доо, Зрењанин	24.02.2022 бр.503.	30.000.000
Свега 2022. година			714.500.000	Свега 2022. година			731.932.860	
2023. година								
1.	0007	Набавка водоводног и канализационог материјала	14.500.000	Отворени поступак	1	„Унипрогрес“ доо, Рума	28.04.2023 бр.1191 и Анекс 2673 од 20.09.2023 ..	15.949.000
2.	0027	Специјално возило усисно потисног дејства за прочишћавање канализације	60.000.000	Отворени поступак	1	„Владекс“ доо, Велика Дренова и „Липакс“ доо, Београд	05.06.2023 бр.1432	58.405.958
3.	0013	На – хипохлорит и гасни хлор	40.000.000	Отворени поступак	2	„ADR Protakta Аква“ доо, Алибунар	28.02.2023 бр.527	40.000.000
4.	0012	Набавка горива	25.000.000	Отворени поступак	1	„Кнез петрол“ доо, Земун	16.09.2023 бр.2601	25.000.000
5.	0020	Мале кућне црпне станице	8.000.000	Отворени поступак	3	„Бинемиком“ доо, Београд	01.12.2023 бр.3558	8.000.000
6.	0002	Електрична енергија	180.000.000	Отворени поступак	1	ЈП „ЕПС“ доо, Београд	Није уписан	180.000.000

*Извештај Јавног комуналног предузећа
„Водовод и канализација“, Зрењанин, за 2022. и 2023. годину*

Р. бр.	Ознака ЈН из Плана	Предмет јавне набавке	Процењена вредност	Врста поступка	Број понуда	Изабрани понуђач/носилац посла	Број и датум закључења уговора	Вредност уговора без ПДВ-а
							број и датум	
7.	0057	Набавка водоводног и канализационог материјала	18.551.000	Отворени поступак	1	„Унипрогрес“ доо, Рума	29.11.2023 бр.3521	18.551.000
8.	0003	Електронски уређаји	4.999.999	Отворени поступак	1	„Индас“ доо, Нови Сад	08.12.2023 бр.3586	4.999.999
9.	0036	Сервис специјалног возила Carpelleotto	3.000.000	Отворени поступак - услуге	1	„Вео technology“ доо, Београд	18.12.2023 бр.3678	3.000.000
10.	0055	Закуп грађевинских машина	9.999.999	Отворени поступак - услуге	1	„Еко градња“ доо, Зрењанин	21.07.2023 бр.2044.	9.999.000
11.	0047	Пескарење, фарбање и поправка термичке изолације водоторњева и резервоара	6.000.000	Отворени поступак - радови	1	„Ц&Д колор“ доо, Зрењанин	29.03.2023 бр.899	5.997.750
12.	0045	Реконструкција, санација и изградња водовodne и канализационe мреже	60.000.000	Отворени поступак - радови	1	„Vulevar соор“ доо, Нови Сад	04.08.2023 бр.2198	60.000.000
13.	0056	Реконструкција, санација и изградња водовodne и канализационe мреже	100.000.000	Отворени поступак - радови	1	„Еко градња“ доо, Зрењанин	24.10.2023 број 3079	17.000.000
				Отворени поступак - радови	1	„Еко градња“ доо, Зрењанин	24.10.2023 број 3079	83.000.000
Свега 2023. година			530.050.999	Свега 2023. година			529.902.707	
Укупно 2022. и 2023. година			1.244.550.999	Укупно 2022. и 2023. година			1.261.835.567	

Поступком ревизије обухваћено је 27 поступака јавних набавки добара, услуга и радова, из 2022. и 2023. године, укупне процењене вредности у износу од 1.244.550.999 динара односно 69% процењене вредности планираних јавних набавки (укупно процењена вредност планираних јавних набавки за обе године је 1.807.127.986 динара).

У односу на реализацију, ревизијом су обухваћени закључени уговори у вредности од 1.261.835.567 динара што чини 89% вредности закључених уговора у 2022. и 2023. години (укупно вредност закључених уговора у поступцима јавних набавки за обе године је 1.419.660.903 динара).

У поступку ревизије утврђено је да од 27 ревидираних поступака јавних набавки укупне процењене вредности у износу од 1.244.550.999 динара и уговорене вредности у износу од 1.261.835.567 динара (29 уговора), Предузеће закључило 24 уговора о јавној набавци у вредности од 1.140.835.568 динара (процењена вредност набавки на основу којих

су закључени ови уговори је 1.141.550.998 динара), при чему је у поступку јавне набавке достављена понуда само једног понуђача.

У току 2022. и 2023. године, поднети су захтеви за заштиту права у следећим поступцима јавних набавки:

- У отвореном поступку ради закључења оквирног споразума – набавка добара, горива, ЈН 012/2022, учествовала су два понуђача: „Кнез Петрол“ д. о. о., Земун и „Радун Авиа“ д. о. о., Нови Сад. Предузеће је донело Одлуку о закључењу оквирног споразума са понуђачем „Кнез Петрол“ д. о. о. Земун. Понуђач „Радун Авиа“ д. о. о., Нови Сад, поднео је путем Портала јавних набавки наручиоцу Захтев за заштиту права, наводећи да је прихваћена понуда понуђача требало да буде одбијена, зато што у моменту подношења понуде није имао у најмање једном малопродајном објекту понуђена добра из ценовника (БМБ100). Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки је Решењем, број 4-00-477/2022 од 4. августа 2022. године одбила Захтев подносиоца „Радун Авиа“ д. о. о., Нови Сад, као неоснован.

- У отвореном поступку ради закључења уговора – набавка добара, мале кућне црпне станице, ЈН 20/2023, учествовала су три понуђача: „Технофлуид“ д. о. о., Зрењанин, „Бинемиком“ д. о. о., Београд и „ElkoKv“ д. о. о., Краљево. Након донете одлуке о додели уговора, 15. октобра 2023. године понуђачу „Технофлуид“ д. о. о., Зрењанин, поднет је Захтев за заштиту права понуђача од стране „Бинемиком“ д. о. о., Београд, са основом да стручна оцена понуда није адекватно извршена у складу са чланом 141 Закона о јавним набавкама. Након прихватања захтева као основаног, Предузеће је донело Решење, број 2985 од 16. октобра 2023. године, којим се усваја Захтев за заштиту права подносиоца и делимично поништава поступак јавне набавке у делу који се односи на стручну оцену понуда и доноси Одлуку о додели уговора, број 2431/А од 17. октобра 2023. године понуђачу „Бинемиком“ д. о. о., Београд. Након доношења нове Одлуке, трећи понуђач у поступку, „ElkoKv“ д. о. о., Краљево уложио је Захтев за заштиту права понуђача Републичкој комисији за заштиту права у поступцима јавних набавки, број 149/1-2023 од 19. октобра 2023. године, са захтевом за оспоравањем Одлуке о додели уговора због одабира понуђача који не испуњава услове предвиђене конкурсном документацијом. Републичка комисија донела је 7. новембра 2023. године Решење, број 4-00-868//2023 којим је одбијен Захтев за заштиту права понуђача „ElkoKv“ д. о. о., Краљево, као неоснован, тако да је на снази остао Уговор закључен са понуђачем „Бинемиком“ д. о. о., Београд.

У поступку ревизије, откривене су следеће неправилности у поступцима јавних набавки:

1. Неправилности у вези са одређивањем резервног критеријума у документацији о набавци

Чланом 133 став 8 Закона о јавним набавкама, прописано је да наручилац у документацији о набавци одређује и резервне критеријуме на основу којих ће доделити уговор у ситуацији када постоје две или више понуда које су након примене критеријума једнаке.

Предузеће је конкурсном документацијом јавних набавки за 2022. и 2023. годину, за случај да након примене критеријума за доделу уговора, постоје две или више једнаких

понуда, предвиђало непосредну примену жреба, без претходног одређивања резервних критеријума који би имали предност у односу на примену жреба.

Откривена неправилност: У поступку ревизије, утврђено је да Предузеће, у току 2022. и 2023. године, у поступцима јавних набавки, у документацији о набавци, није одређивало резервне критеријуме на основу којих ће доделити уговор у ситуацији када постоје две или више понуда које су након примене критеријума за доделу уговора једнаке, што није у складу са чланом 133 став 8 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 3: Препоручује се Предузећу да у документацији о набавци одређује резервне критеријуме на основу којих ће доделити уговор у ситуацији када постоје две или више понуда које су након примене критеријума за доделу уговора једнаке.

2. Неправилности у вези са критеријумима за квалитативни избор привредног субјекта (услови за учешће у поступку јавне набавке)

Чланом 7 став 1 Закона о јавним набавкама, прописано је да је наручилац дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију. Ставом 2 овог члана прописано је да наручилац не може да ограничи конкуренцију са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или неповољнији положај, а нарочито не може онемогућавати било којег привредног субјекта да учествује у поступку јавне набавке коришћењем дискриминаторских критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, техничких спецификација и критеријума за доделу уговора.

Чланом 114 став 1 прописано је да критеријуми за избор привредног субјекта у поступку јавне набавке могу да се односе на испуњеност услова за обављање професионалне делатности, финансијски и економски капацитет, технички и стручни капацитет.

Чланом 114 став 4 Закона о јавним набавкама, прописано је да критеријуми за избор из става 1 овог члана морају да буду у логичкој вези са предметом набавке и сразмерни предмету набавке.

ЈН 34/2022 – Бушење и опремање бунара

Одлука о спровођењу поступка јавне набавке број 34/2022 – Бушење и опремање бунара, број 3517, донета је 4. новембра 2022. године. Након спроведеног поступка јавне набавке, Предузеће је са понуђачем „Хидрозавод ДТД“ ад, Нови Сад, закључило Уговор број 3671 од 21. новембра 2022. године у вредности од 19.597.000 динара.

Увидом у конкурсну документацију, у оквиру техничког и стручног капацитета – списак изведених радова, утврђено је да је Предузеће од потенцијалних понуђача захтевало услов да су у претходне три године (2019., 2020., и 2021. године) па до дана објављивања позива за подношење понуда, извршили бушење минимум 10 (десет) истражно експлоатационих бунара, од чега је минимум 5 (пет) бунара за јавно водоснабдевање становништва.

Одређивање критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, тако да услов техничког и стручног капацитета (списак изведених радова) буде испуњен од стране привредних субјеката, потенцијалних понуђача, већ у моменту објављивања јавног позива за подношење понуда, није у логичкој вези са предметом набавке и, сходно томе, није у складу са чланом 114 став 4 Закона о јавним набавкама.

Моменат објављивања јавног позива за подношење понуда, није од значаја за оцену испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке. Релевантан моменат за оцену

испуњености критеријума за квалитативни избор привредних субјеката, које наручилац захтева у конкурсној документацији је моменат подношења понуде од стране понуђача.

Одређивање критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, односно услова за учешће у поступку јавне набавке, тако да понуђачи постављене услове испуњавају већ у моменту објаве јавног позива за подношење понуда, може довести до сужавања конкуренције и дискриминације понуђача који испуњавају критеријуме за квалитативни избор у моменту подношења понуде за учешће у поступку јавне набавке.

Откривена неправилност: Предузеће је закључило уговор у вредности од 19.597.000 динара за који је у поступку јавне набавке радова – бушење и опремање бунара захтевало од понуђача испуњење услова у вези са техничким и стручним капацитетом (списак изведених радова) већ у моменту објављивања јавног позива за подношење понуда, што није у складу са чланом 114 став 4, у вези са чланом 7 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 4: Препоручује се Предузећу да испуњеност критеријума за квалитативни избор привредних субјеката везује за моменат подношења понуда од стране потенцијалних понуђача, а не за моменат објаве јавног позива о јавној набавци, у складу са чланом 114 став 4 Закона о јавним набавкама.

3. Неправилности у вези са одређивањем количина предмета јавне набавке у конкурсној документацији

Чланом 93 став 2 Закона о јавним набавкама прописано је да конкурсна документација у зависности од врсте поступка јавне набавке нарочито садржи податке о предмету набавке, техничке спецификације, критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, критеријуме за доделу уговора, услове уговора, обрасце документа које подносе кандидати и понуђачи, информације о прописаним обавезама и друге информације потребне за припрему и подношење понуде, ако нису садржани у јавном позиву и другим огласима који се користе као јавни позив.

У делу V Закона о јавним набавкама, Јавни позив (секторски наручилац), између осталог, прописано је да јавни позив за добра и радове, садржи природу и количину добара које треба испоручити.

Чланом 2 став 1 тачка 2 Правилника о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки уређено је да конкурсна документација поред осталих података садржи врсту, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количину и опис добара, радова или услуга.

а) ЈН 25/2022 – Грађевински материјал

Одлука о спровођењу поступка јавне набавке број 25/2022 – Грађевински материјал, број 2891, донета је 14. септембра 2022. године. Јавна набавка је обликована у две партије. Предмет партије 1 је набавка бетонске галантерије и растреситог материјала, процењене вредности од 85.000.000 динара, а предмет партије 2 је набавка другог грађевинског материјала, процењене вредности од 10.000.000 динара.

Након спроведеног поступка јавне набавке, Предузеће је за партију 1, са добављачем „Еко градња“ д. о. о., Зрењанин, закључило Уговор, број 3672 од 27. новембра 2022. године, у вредности од 85.000.000 динара, док је за партију 2, са добављачем „Ибреа“ д. о. о., Горњи Милановац, Предузеће закључило Уговор број 3681 од 24. новембра 2022. године у вредности од 10.000.000 динара.

Анализом конкурсне документације наведене јавне набавке, увидом у документе под називом Образац структуре цене – партија 2 и Техничка спецификација – партија 2, утврђено је, да за партију 2, односно за набавку осталог грађевинског материјала, Предузеће није одредило количине предмета набавке, већ су наведене само јединице мере грађевинског материјала који је предмет јавне набавке (комади, килограми, литри, метри квадратни, метри кубни).

Када конкурсна документација не садржи количине предмета јавне набавке, Предузеће уговор додељује понуђачу који је понудио најнижи збир јединичних цена, а такав начин доделе уговора, доводи до ризика да понуђачи понуде ниске цене за оне артикле који се ретко захтевају при извршењу уговора, а нереално високе цене за оне артикле који се најчешће набављају. На тај начин, Предузеће може да закључи неповољан уговор и да поједине артикле набавља по ценама које су изнад тржишних цена.

Откривена неправилност: Предузеће је у 2022. години у поступку јавне набавке закључило уговор о набавци осталог грађевинског материјала вредности 10.000.000 динара, одређивањем предмета набавке, тако што у конкурсној документацији није утврдило количине предмета набавке, што није у складу са чланом 93 став 2, у вези са садржином јавног позива за секторског наручиоца из дела V Закона о јавним набавкама и чланом 2 став 1 тачка 2 Правилника о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки.

Препорука број 5: Препоручује се Предузећу да у поступцима јавних набавки, конкурсном документацијом односно јавним позивом утврди количине предмета набавке које је потребно набавити, у складу са чланом 93 став 2, у вези са садржином јавног позива за секторског наручиоца из дела V Закона о јавним набавкама и чланом 2 став 1 тачка 2 Правилника о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки.

4. Неправилности које се односе на одређивање рока за подношење понуда у поступцима јавних набавки

Чланом 52 став 3 тачка 1) Закона о јавним набавкама, прописано је да је минимални рок за подношење понуда у отвореном поступку 35 дана од дана слања на објављивање јавног позива, за јавну набавку чија је процењена вредност једнака или већа од износа европских прагова.

Тачком 2) овог става прописан је минимални рок за подношење понуда од 25 дана од дана слања на објављивање јавног позива, за јавну набавку чија је процењена вредност мања од износа европских прагова.

Тачком 3) истог става, прописан је минимални рок за подношење понуда од 15 дана од дана слања на објављивање јавног позива, за набавку радова чија је процењена вредност нижа од 30.000.000 динара;

Чланом 52 став 5, Закона о јавним набавкама, прописано је да рокове за подношење понуда из става 3. тачка 1) и 2) овог члана наручилац може да скрати за пет дана, када понуде могу да се поднесу електронским средствима.

Европски прагови за 2022. годину, за секторске наручиоце, износили су 50.677.411 динара за добра и услуге, односно 632.820.942 динара за радове²⁴.

²⁴ „Службени гласник РС“, број 127/21

а) ЈН 34/2022 Бушење и опремање бунара

Одлука о спровођењу поступка јавне набавке број 34/2022 – Бушење и опремање бунара, донета је 4. новембра 2022. године. Процењена вредност јавне набавке износила је 20.000.000 динара. Након спроведеног поступка јавне набавке, Предузеће је са понуђачем „Хидрозаовод ДТД“ ад, Нови Сад, закључило Уговор, број 3671 од 21. новембра 2022. године, у вредности од 19.597.000 динара.

Јавни позив за јавну набавку ЈН 34/2022 Опремање и бушење бунара, Предузеће је послало на објављивање на Портал јавних набавки, 4. новембра 2022. године, а исти је објављен 5. новембра 2022. године. Анализом конкурсне документације, односно документа под називом Упутство понуђачима како да сачине понуду, утврђено је да је Предузеће, као крајњи рок за подношење понуда одредило 15. новембар 2022. године.

Одређивањем рока на овај начин (11 дана од слања јавног позива на Портал јавних набавки), Предузеће је поступило супротно члану 52 став 3 тачка 3) Закона о јавним набавкама којим је прописано да минимални рок за подношење понуда у отвореном поступку јавне набавке радова чија је процењена вредност испод 30.000.000 динара износи 15 дана од дана слања на објављивање јавног позива.

б) ЈН 33/2022 – Електрична енергија

Одлука о спровођењу поступка јавне набавке број 33/2022 – Електрична енергија, донета је 17. октобра 2022. године. Процењена вредност јавне набавке износила је 180.000.000 динара. Након спроведеног поступка јавне набавке, Предузеће је са понуђачем ЈП „ЕПС – огранак ЕПС снабдевање“, Београд, закључило Уговор, број 3469 од 1. новембра 2022. године, у вредности од 180.000.000 динара.

Јавни позив за јавну набавку ЈН 33/2022 – Електрична енергија, Предузеће је послало на објављивање на Портал јавних набавки, 18. октобра 2022. године, а исти је објављен 19. октобра 2022. године. Анализом конкурсне документације, односно документа под називом Упутство понуђачима како да сачине понуду, утврђено је да је Предузеће, као крајњи рок за подношење понуда одредило 31. октобар 2022. године.

С обзиром на чињеницу да је процењена вредност јавне набавке добара 180.000.000 динара, дакле, износ који је изнад динарске вредности европских прагова за 2022. годину, Предузеће је било дужно да, сходно члану 52 став 3 тачка 1 Закона о јавним набавкама, одреди минимални рок за подношење понуда од 35 дана. Овај рок, Предузеће је у складу са чланом 52 ставом 5 Закона о јавним набавкама, могло да скрати за пет дана јер понуде могу да се поднесу електронским средствима.

Међутим, Предузеће је одређивањем рока за подношење понуда у трајању од 13 дана, од дана слања јавног позива на Портал јавних набавки, поступило супротно члану 52 став 3 тачка 1, у вези са ставом 5 Закона о јавним набавкама.

У поступку ревизије, Предузеће је на увид доставило Захтев за покретање прекршајног поступка број 7-00-41/23 од 15. августа 2023. године, који је против Предузећа и одговорног лица у предузећу – директора, поднела Канцеларија за јавне набавке. Предмет Захтева су неправилности у вези са незаконито утврђеним роковима за подношење понуда у поступцима јавних набавки: ЈН 33/2022 Електрична енергија и ЈН 34/2022 Бушење и опремање бунара. Поводом наведеног Захтева, Прекршајни суд у Зрењанину донео је Пресуду број 15 ПР 4053/23 од 21. јануара 2024. године, којом је Предузеће и одговорно лице у Предузећу – директора, огласио одговорним за учињене прекршаје у вези са

незаконито утврђеним роковима за подношење понуда у поступцима јавних набавки наведеним у Захтеву.

в) ЈН 2/2022 – Натријум хипохлорит и хлор

Одлука о спровођењу поступка јавне набавке број 2/2022 Натријум хипохлорит и хлор, донета је 27. јануара 2022. године. Процењена вредност јавне набавке износила је 14.000.000 динара. Након спроведеног поступка јавне набавке, Предузеће је са понуђачем „Адр Protecta Aqua“ д. о. о., Алибунар, закључило Уговор број 428 од 18. фебруара 2022. године у вредности од 14.000.000 динара.

Јавни позив за јавну набавку ЈН 2/2022 Натријум хипохлорит и хлор, Предузеће је послало на објављивање на Портал јавних набавки 31. јануара 2022. године, а исти је објављен 1. фебруара 202. године. Анализом конкурсне документације, односно документа под називом Упутство понуђачима како да сачине понуду, утврђено је да је Предузеће, као крајњи рок за подношење понуда одредило 17. фебруар 2022. године.

С обзиром на чињеницу да је процењена вредност јавне набавке добара износила 14.000.000 динара, дакле, износ који је испод динарске вредности европских прагова за 2022. годину, Предузеће је било дужно да, сходно члану 52 став 3 тачка 2 Закона о јавним набавкама, одреди минимални рок за подношење понуда од 25 дана. Овај рок, Предузеће је у складу са чланом 52 ставом 5 Закона о јавним набавкама, могло да скрати за пет дана јер понуде могу да се поднесу електронским средствима.

Предузеће је одређивањем рока за подношење понуда у трајању од 17 дана, од дана слања јавног позива на Портал јавних набавки, поступило супротно члану 52 став 3 тачка 2 у вези са ставом 5 Закона о јавним набавкама.

з) ЈН 25/2022 Грађевински материјал

Одлука о спровођењу поступка јавне набавке број 5/2022 Грађевински материјал, донета је 14. септембра 2022. године. Набавка је обликована у две партије укупне процењене вредности од 95.000.000 динара. Након спроведеног поступка јавне набавке Предузеће је за партију 1, са добављачем „Еко градња“ д. о. о., Зрењанин, закључило Уговор број 3672 од 27. новембра 2022. године, у вредности од 85.000.000 динара, док је за партију 2, са добављачем „Ибреа“ д. о. о., Горњи Милановац, Предузеће закључило Уговор број 3681 од 24. новембра 2022. године у вредности од 10.000.000 динара.

Јавни позив за јавну набавку ЈН 25/2022 – Грађевински материјал, Предузеће је послало на објављивање, на Портал јавних набавки 19. октобра 2022. године, а исти је објављен 20. октобра 2022. године. Анализом конкурсне документације, односно документа под називом Упутство понуђачима како да сачине понуду, утврђено је да је Предузеће, као крајњи рок за подношење понуда одредило 14. новембар 2022. године.

С обзиром на чињеницу да је процењена вредност јавне набавке добара 95.000.000 динара, дакле, износ који је изнад динарске вредности европских прагова за 2022. годину, Предузеће је било дужно да, сходно члану 52 став 3 тачка 1 Закона о јавним набавкама, одреди минимални рок за подношење понуда од 35 дана. Овај рок, Предузеће је у складу са чланом 52 ставом 5 Закона о јавним набавкама, могло да скрати за пет дана јер понуде могу да се поднесу електронским средствима.

Предузеће је одређивањем рока за подношење понуда у трајању од 25 дана, од дана слања јавног позива на Портал јавних набавки, поступило супротно члану 52 став 3 тачка 1 у вези са ставом 5 Закона о јавним набавкама.

д) ЈН 6/2022 Водоводни и канализациони материјал

Одлука о спровођењу поступка јавне набавке број 6/2022 – Водоводни и канализациони материјал, донета је 25. фебруара 2022. године. Процењена вредност јавне набавке износила је 150.000.000 динара. Након спроведеног поступка јавне набавке Предузеће је са понуђачем „Унипрогрес“ д. о. о., Рума, закључило Оквирни споразум, број 872 од 29. марта 2022. године, у вредности од 150.000.000 динара.

Јавни позив за јавну набавку број 6/2022 – Водоводни и канализациони материјал, Предузеће је послало на објављивање, на Портал јавних набавки 26. фебруара 2022. године, а исти је објављен 27. фебруара 2022. године. Анализом конкурсне документације, односно документа под називом Упутство понуђачима како да сачине понуду, утврђено је да је Предузеће, као крајњи рок за подношење понуда одредило 24. март 2022. године.

С обзиром на чињеницу да је процењена вредност јавне набавке добара 150.000.000 динара, дакле, изнад динарске вредности европских прагова, Предузеће је било дужно да, сходно члану 52 став 3 тачка 1 Закона о јавним набавкама, одреди минимални рок за подношење понуда од 35 дана. Овај рок, Предузеће је у складу са чланом 52 ставом 5 Закона о јавним набавкама, могло да скрати за пет дана јер понуде могу да се поднесу електронским средствима.

Предузеће је одређивањем рока за подношење понуда у трајању од 26 дана, од дана слања јавног позива на Портал јавних набавки, поступило супротно члану 52 став 3 тачка 1 у вези са ставом 5 Закона о јавним набавкама.

Откривена неправилност: Предузеће је у пет поступака јавних набавки, у којима су закључени уговори укупне вредности од 448.597.000 динара, одредило рокове за подношење понуда у роковима који су краћи од рокова прописаних чланом 52 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 6: Препоручује се Предузећу да рокове за подношење понуда одређује у складу са чланом 52 Закона о јавним набавкама.

2.3. Евидентирање и извештавање о набавкама

Документовање процеса испитивања и истраживања тржишта

Предузеће је 25. јануара, 2023. године, односно 26. јануара 2024. године, у складу са чланом 181 став 3 и 4 Закона о јавним набавкама, на Порталу јавних набавки, у виду збирног извештаја о набавкама, објавило податке о вредности и врсти јавних набавки из чланова 11–21 Закона и то по сваком основу за изузеће посебно, као и јавне набавке из члана 27 став 1 овог закона, за 2022, односно за 2023. годину.

Поред наведених података, извештаји о набавкама садрже и податке о вредности и броју закључених уговора и оквирних споразума о јавним набавкама, као и податке о укупној вредности набављених добара, услуга и радова за 2022, односно за 2023. годину.

У току поступка ревизије, Предузеће је доставило Изјаву број 476/2 од 14. фебруара 2024. године, којом потврђује да у поступку планирања јавних набавки, не врши документовање процеса истраживања тржишта, у виду записника или другог документа којим се доказује да је спроведено испитивање и истраживање тржишта.

Откривена неправилност: Предузеће није вршило документовање процеса испитивања и истраживања тржишта у поступку планирања јавних набавки за 2022. и 2023. годину, што није у складу са чланом 41 став 1 Закона о јавним набавкама, којим је прописано да је наручилац дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци.

Препорука број 7: Препоручује се Предузећу да у поступку планирања јавних набавки, у писаној форми документује све радње које врши приликом испитивања и истраживања тржишта у складу са чланом 41 Закона о јавним набавкама.

Измене уговора о јавним набавкама

Чланом 155 став 1 Закона о јавним набавкама, прописано је да наручилац може током трајања уговора о јавној набавци у складу са одредбама чланова 156–161 овог закона да измени уговор без спровођења поступка јавне набавке.

Чланом 155 став 2 Закона о јавним набавкама прописано је да је у случају измене уговора из чл. 157 и 158 овог закона, наручилац дужан да обавештење о измени уговора пошаље на објављивање на Порталу јавних набавки у року од десет дана од дана измене уговора.

У 2022. години, Предузеће је извршило измене четири закључена уговора о јавној набавци, док су у 2023. години извршене измене два закључена уговора о јавној набавци. Поступком ревизије обухваћене су све измене закључених уговора о јавној набавци.

Табела број 2. Преглед уговора о јавним набавкама из 2022. године који су измењени

Редн и број	Број и предмет ЈН	Број и датум уговора/оквирног споразума о ЈН	Разлог измене уговора/оквирног споразума	Законски основ измене уговора	Датум измене/анекса уговора	Датум слања обавештења о измени уговора/оквирног споразума на Портал ЈН
2022. година						
1.	10/22 – Закуп грађевинских машина	Уговор бр. од 1563 30.5.2022. године	Повећање цене на горива на тржишту	члан 158. ЗЈН	27.12.2022. године	29.12.2022. године
2.	32/2022 – Електронски уређаји	Уговор бр.3792 од 6.12.2022. године	Набавка додатних добара	члан 157. ЗЈН	17.7.20223. године	20.7.2022. године
3.	6/2022 – Водоводни и канализациони материјал	Оквирни споразум бр. од 872 29.3.2022. године	Набавка додатних добара	члан 157. ЗЈН	29.4.2022 године	15.9.2022. године
			Промена цена на добара на тржишту	члан 158. ЗЈН	2.9.2022. године	15.9.2022. године
4.	12/2022 – Гориво	Оквирни споразум бр. од 2844 12.9.2022. године	Повећање обима набавке до 10%	члан 160. ЗЈН	31.8.2022. године	Измењен по члану 160. ЗЈН који не захтева објаву измене.

Редни број	Број и предмет ЈН	Број и датум уговора/оквирног споразума о ЈН	Разлог измене уговора/оквирног споразума	Законски основ измене уговора	Датум измене/анекса уговора	Датум слања обавештења о измени уговора/оквирног споразума на Портал ЈН
2023. година						
5.	05/2023 - Набавка водоводног и канализационог материјала	Оквирни споразум бр. од 1191 од 25.4.2023. године	Набавка додатних добара и Повећање обима набавке до 10%	члан 157. ЗЈН и члан 160. ЗЈН	29.05.2023 године и 21.9.2023. године	Анекс 1 објављен 1.6.2023. године и Анекс 2 објављен 29.11.2023. године.
6.	32/2023-Електронски уређаји	Уговор бр.3586 од 1.12.2023. године	Набавка додатних добара	члан 157. ЗЈН	25.12.2023. године	28.12.2023. године

Предузеће је обавештење о измени оквирног споразума послало на објављивање у роковима прописаним чланом 155 став 2 Закона о јавним набавкама, којим је прописано да у случају измене уговора из чл. 157 и 158 овог закона, наручилац дужан да обавештење о измени уговора пошаље на објављивање на Порталу јавних набавки у року од десет дана од дана измене уговора.

Праћење реализације закључених уговора у поступцима јавних набавки – квалитативни и квантитативни пријем

Чланом 31 став 2 интерног акта Предузећа, односно Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке (у даљем тексту Правилник), прописано је да су лица која врше квантитативни и квалитативни пријем добара, услуга или радова дужна да провере: да ли количина испоручених добара, пружених услуга или изведених радова одговара уговореној и да ли врста и квалитет испоручених добара, пружених услуга или изведених радова одговарају уговореним.

Чланом 14 став 1 Правилника, прописано је да је Наручилац дужан да, у складу са прописима којима се уређује област документарне грађе и архива, чува целокупну документацију у вези са јавним набавкама. Ставом 2 овог члана, одређено је да је документација из става 1 овог члана било који документ који је настао током планирања набавке, спровођења поступка набавке и извршења уговора о набавци, а који наручилац чува најмање пет година од закључења појединачног уговора о набавци или оквирног споразума, односно пет година од обуставе или поништења поступка.

Уколико се не сачињавају записници или други писани документи о извршеној контроли да ли испоручени предмет набавке, по врсти, квалитету и количини, одговара уговореним, настаје ризик да Предузеће набави предмет набавке лошијег квалитета, другачије врсте и у мањој количини од оног који је уговорен.

Откривена неправилност: Предузеће није доставило записнике или други писани доказ да су лица, која врше квантитативни и квалитативни пријем предмета набавке, проверавала да ли количина, врста и квалитет испорученог предмета набавке одговара уговореном, што није у складу са чланом 31 став 2 у вези са чланом 14 став 1 и 2 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке Предузећа.

Препорука број 8: Препоручује се Предузећу да лица која су задужена за квантитативни и квалитативни пријем предмета набавке, састављају записнике или друге писане документе о извршеним контролама и проверама у вези са количином, врстом и квалитетом испорученог предмета набавке.

2.4. Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује и испуњеност услова за изузеће од примене Закона

Уређење поступака набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује

Поступак набавки на које се Закон не примењује, Предузеће је уредило интерним актом, односно Правилником о ближем уређивању поступка јавне набавке број 2173 од 21. августа 2020. године (у даљем тексту: Правилник).

Спровођење набавки на које се Закон не примењује за 2022. и 2023. годину

У току 2022. године, Предузеће је закључило уговоре у поступцима набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, у укупном износу од 50.032.000 динара, од којих се на добра односи 9.915.000 динара, на услуге 28.311.000 динара и на радове 11.806.000 динара. Ревизијом су обухваћене набавке у износу од 24.546.000 динара односно 49% вредности уговора закључених у поступцима без спровођења Закона.

У току 2023. године, Предузеће је закључило уговоре у поступцима набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, у укупном износу од 58.506.000 динара, од којих се на добра односи 15.217.000 динара, на услуге 30.299.000 динара и на радове 12.990.00 динара. Ревизијом су обухваћене набавке у износу од 21.891.687 динара односно 37% вредности уговора закључених у поступцима без спровођења Закона.

Код свих ревидираних набавки, основ за изузеће је по члану 27 став 1 тачка 1) Закона о јавним набавкама, по којем се одредбе Закона не примењују на набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара.

Табела број 3. Приказ ревидираних набавки у 2022. и 2023. години на које се Закон о јавним набавкама не примењује

Редн и број	Предмет набавке	Изабрани добављач	Број и датум уговора	Уговорена вредност без ПДВ-а
-у динарима-				
2022. година				
1.	Гуме (путнички и теретни програм)	Вулканизарско трговинска радња „Момо“, Зрењанин	Уговор бр.195 од 26.1.2022. године	999.000
2.	Моторна уља и мазива	„Немолух“ пр, Зрењанин	Уговор бр. 222 од 28.01.2022 године	999.000
3.	Технички гасови	„Gas-comerc“ пр, Зрењанин	Уговор бр. 1782 од 10.0.6.2022.	999.000
4.	Канцеларијски материјал	„MIS comerc“ доо, Зрењанин	Уговор бр.2552/1 од 12.8.2022. године	999.000

*Извештај Јавног комуналног предузећа
„Водовод и канализација“, Зрењанин, за 2022. и 2023. годину*

Редн и број	Предмет набавке	Изабрани добављач	Број и датум уговора	Уговорена вредност без ПДВ-а
5.	Водомери са даљинским читавањем	„Delta Nova watermeters“ доо, Нови Сад	Уговор бр. 2816/1 од 08.09.2022. године	999.000
6.	Сервис багера са гаранцијом	„Владекс“ доо, Велика Дренова	Уговор бр 28/1 од 06.01.2022. године	999.000
7.	Чишћење канализације	„WOMA“ пр, Нови Сад	Уговор бр. 223 од 28.01.2022. године	999.000
8.	Прерада система ДАЕФ	„Техноfluid“ доо, Зрењанин	Уговор бр 1765 од 09.06.2022. године	999.000
9.	Превоз опасних материја	„Радун Авиа“ доо, Нови Сад	Уговор бр 2492 од 09.08.2022. године	999.000
10.	Сервис и поправка агрегата	„Senertax“ доо, Нови Сад	Уговор бр 41/2 од 10.08.2022. године	999.000
11.	Откривање кварова и снимање подземних инсталација	„Брза вода“ доо, Београд	Уговор бр.826 од 22.03.2022. године	999.000
12.	Безбедност и здравље на раду	„Maiv komerc inženjering“ пр, Зрењанин	Уговор бр.1671 од 03.06.2022. године	564.000
13.	Услуге одговорног извођача радова	„Pan invest“ доо, Зрењанин	Уговор бр.2408 од 01.08.2022. године	1.440.000
14.	Сервис специјалног возила	„Вео technology“ доо, Beograd	Уговор бр.548 од 25.02.2022. године	2.000.000
15.	Услуга аутодизалице	„Кранер“ пр, Зрењанин	Уговор бр 2064 од 01.07.2022. године	990.000
16.	Поправка бош пумпе	„Ауто центар Банат“ доо, Зрењанин	Уговор бр 2786 од 05.09.2022. године	999.000
17.	Геодетски радови	„Стамболија биро“ доо, Зрењанин	Уговор бр. 224 од 28.01.2022. године	2.999.000
18.	Подбушивање	„Подбушивач“ ср, Зрењанин	Уговор бр.1683 од 03.06.2022. године	2.999.000
19.	Реконструкција хидрофорских кућица	„Тапаи“ сгр, Зрењанин	Уговор бр.3161 од 06.10.2022.године	2.999.000
Укупно 2022. година				24.546.000
2023. година				
1.	Опрема за специјална возила (млазнице, усисна црева, црева високог притиска)	„Градац-промет“ доо, Нови Сад	Уговор број 281 од 30.01.2023. године и број 3266/1 од 8.11.2023. године	999.000
2.	Гуме за путнички и теретни програм	Вулканизарско трговинска радња „Мома“ пр, Зрењанин	Уговор број 407 од 10.02.2023. године	999.000
3.	Канцеларијски материјал	„М&P INC“ доо, Зрењанин	Уговор број 2310 од 16.08.2023. године	999.000
4.	Машина за подбушивање пута	„Mile – IN“ пр, Зрењанин	Уговор број 3632 од 6.12.2023. године	515.700
5.	Пројектантске услуге	„Indesign studio“ пр, Зрењанин	Уговор број 46 од 10.01.2023. године	999.000

*Извештај Јавног комуналног предузећа
„Водовод и канализација“, Зрењанин, за 2022. и 2023. годину*

Редн и број	Предмет набавке	Изабрани добављач	Број и датум уговора	Уговорена вредност без ПДВ-а
6.	Ауто лимарске услуге	„Ауто центар Банат“ доо, Зрењанин	Уговор број 185 од 23.01.2023. године	500.000
7.	Услуге ауто лакирера – фарбања специјалног возила за чишћење канализације	„В.С.И. завршни радови у грађевинарству“ доо, Зрењанин	Уговор број 212 од 24.01.2023. године	500.000
8.	Браварске и услуге пескарења	„В.С.И. завршни радови у грађевинарству“ доо, Зрењанин	Уговор број 213 од 24.01.2023. године	990.000
9.	Анализа воде	Институт за заштиту на раду ад, Нови Сад	Уговор број 325 од 2.02.2023. године	999.000
10.	Пројектантске услуге	„КБС инжењеринг“ пр, Нови Сад	Уговор број 695 од 13.05.2023. године	300.000
11.	Лимарске услуге	„Јоца лимар“ пр, Зрењанин	Уговор број 1033 од 10.04.2023. године	999.999
12.	Сервис мењача и диференцијала	„СЕС“ доо, Зрењанин	Уговор број 1234 од 26.04.2023. године	999.000
13.	Поправка бош пумпе	„Ауто центар Банат“ доо, Зрењанин	Уговор број 1374 од 11.05.2023. године	999.000
14.	Израда техничког извештаја о стању водоторњева	„ИНИП ИНГ“ доо, Нови Сад	Уговор број 1383 од 11.05.2023. године	995.000
15.	Консултантске услуге у области грађевинарства	„ИНИП ИНГ“ доо, Нови Сад	Уговор број 1472 од 18.05.2023. године	999.999
16.	Сервис и поправка путничких возила	„Ауто центар Банат“ доо, Зрењанин	Уговор број 2634 од 15.09.2023. године	999.000
17.	Услуге пројектовања - израда нивоа ИДР „Михајловачка“	„Технохидросфера“ доо, Нови Сад	Уговор број 3010 од 17.10.2023. године	750.000
18.	Пројектантске услуге – Процена ризика у заштити лица, имовине и пословања	„Нео инжењеринг“ доо, Нови Сад	Уговор број 3530/1 од 19.12.2023. године	360.000
19.	Консултантске услуге из области јавних набавки	„ЦМН агенција“ пр, Београд	Уговор број 2552 од 11.09.2023. године	990.000
20.	Прање водоторњева	„С&Д Кolor“ доо, Зрењанин	Уговор број 3476 од 24.11.2023. године	998.990
21.	Геодетски радови	„С&Д Кolor“ доо, Зрењанин	Уговор број 326 од 2.02.2023. године	2.999.999
22.	Радови на санацији водоторњева (Елемир, Меленци, Лукићево и Ечка)	„Стамболија биро“ доо, Зрењанин	Уговор број 3387 од 20.11.2023. године	2.999.000
Укупно 2023. година				21.891.687
Укупно 2022. година и 2023. година				46.437.687

У поступку ревизије, утврђене су неправилности у следећим поступцима набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује:

Табела број 4. Приказ ревидираних набавки у 2022. и 2023. години на које се Закон о јавним набавкама не примењује у којима су утврђене неправилности

Редни број	Предмет набавке	Број обавештених привредних субјеката	Добављач	Број и датум уговора	Вредност уговора (у динарима)
2022. година					
1	Машина за подбушивње пута	1	„Delta Nova Watermetres“ доо, Нови Сад	Уговор бр. 2816/1 од 8.9.2022. године	999.000
2	Чишћење канализације	1	„Woma“ пр, Нови Сад	Понуда од 25.1.2022. године	999.000
3	Превоз опасних материја	1	„Радун авиа“ доо, Нови Сад	Уговор бр. 2492 од 9.8.2022. године	999.000
4	Откривање кварова и снимање подземних инсталација	1	„Брза вода“ доо, Београд	Уговор бр. 816 од 22.3.2022. године	999.000
5	Подбушивање - радови	1	„Подбушивач“ ср, Зрењанин	Уговор број 1683 од 3.6.2022. године	2.999.999
Свега 2022. година					6.995.999
2023. година					
1	Машина за подбушивање пута	1	„Mile – IN“ пр, Зрењанин	Уговор број 3632 од 6.12.2023. године	515.700
2	Пројектантске услуге	1	„Indesign studio“ пр, Зрењанин	Уговор број 46 од 10.01.2023. године	999.000
3	Пројектантске услуге	1	„КБС инжењеринг“ пр, Нови Сад	Уговор број 695 од 13.05.2023. године	300.000
4	Лимарске услуге	1	„Јоца лимар“ пр, Зрењанин	Уговор број 1033 од 10.04.2023. године	999.999

Редни број	Предмет набавке	Број обавештених привредних субјеката	Добављач	Број и датум уговора	Вредност уговора (у динарима)
5	Сервис мењача и диференцијала	1	„СЕС“ доо, Зрењанин	Уговор број 1234 од 26.04.2023. године	999.000
6	Консултантске услуге у области грађевинарства	1	„ИНИП ИНГ“ доо, Нови Сад	Уговор број 1472 од 18.05.2023. године	999.999
7	Пројектантске услуге – Процена ризика у заштити лица, имовине и пословања	1	„Нео инжењеринг“ доо, Нови Сад	Уговор број 3530/1 од 19.12.2023. године	360.000
8	Прање водоторњева	1	„С&D Kolor“ доо, Зрењанин	Уговор број 3476 од 24.11.2023. године	998.990
9	Радови на санацији водоторњева (Елемир, Меленци, Лукићево и Ечка)	1	„Стамболија биро“ доо, Зрењанин	Уговор број 3387 од 20.11.2023. године	2.999.000
Свега 2022. година					9.171.688
Укупно 2022. и 2023. година					16.167.687

Чланом 3 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке, као циљ обављања послова набавки на које се Закон не примењује, између осталог, прописано је обезбеђивање конкуренције и једнак положај свих привредних субјеката.

Чланом 34 Правилника, прописано је да се поступци набавки на које Закон не примењује, спроводе тако да се: обезбеди примена свих начела Закона на начин који је примерен околностима конкретне набавке, обезбеде циљеви овог Правилника, спречи постојање сукоба интереса, уговори цена која није већа од упоредиве тржишне цене за предмет набавке захтеваног квалитета.

Откривена неправилност: У поступку ревизије, утврдили смо да је Предузеће у поступцима набавки на које се закон не примењује, закључило уговоре у вредности од најмање 6.995.999 динара у току 2022. године и 9.171.688 динара у току 2023. године (укупно 16.167.687 динара), а да претходно није обезбедило конкуренцију и једнак положај свих привредних субјеката, што није у складу са чланом 3 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке.

Препорука број 10: Препоручује се Предузећу да у поступцима набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, обезбеди конкуренцију и једнак положај свих привредних субјеката у складу са интерним актом Предузећа.

Извршење уговора без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене

а) Набавка услуге одговорног извођача радова

Предузеће је 1. августа 2022. године, са добављачем „Пан инвест“ д. о. о., Зрењанин, закључило Уговор број 2407. Предмет Уговора је услуга одговорног извођача радова на извођењу радова на делу водоводне мреже у Зрењанину.

У поступку ревизије, утврђено је да је добављач „Пан инвест“ д. о. о., Зрењанин, на основу закљученог Уговора, испоставио Предузећу фактуре у вредности од 1.440.000 динара без ПДВ-а.

Предузеће је извршило набавку услуге одговорног извођача радова у вредности од 1.440.000 динара без ПДВ-а, без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене прописани члановима 11–21 и чланом 27 став 1 Закона о јавним набавкама, што није у складу са чланом 51 Закона о јавним набавкама.

б) Набавка услуге сервиса специјалног возила за чишћење канализације

Предузеће је 25. фебруара 2022. године, са добављачем „Вео technology“ д. о. о., Београд, закључило Уговор број 548 у вредности од 2.000.000 динара. Предмет Уговора је услуга сервисирања специјалног возила за чишћење канализације Carpelloto.

У поступку ревизије, утврђено је да је добављач „Вео technology“ д. о. о., Београд, на основу закљученог Уговора, испоставио Предузећу фактуре у износу од 2.212.151 динар без ПДВ-а.

Предузеће је извршило набавку услуге сервисирања специјалног возила за чишћење канализације у вредности од 2.212.151 динар, без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене прописани члановима 11 до 21 и чланом 27 став 1 Закона о јавним набавкама, што није у складу са чланом 51 Закона о јавним набавкама.

в) Набавка услуге сервисирања багера

Предузеће је 6. јануара 2022. године, са добављачем „Владех“ д. о. о., Велика Дренова, закључило Уговор број 28/1 у вредности од 999.000 динара. Предмет уговора су услуге сервиса и поправке багера у власништву Предузећа.

У поступку ревизије, утврђено је да је добављач „Владех“ д. о. о., Велика Дренова, на основу закљученог Уговора, испоставио Предузећу фактуре у вредности од 1.393.072 динара без ПДВ-а.

Предузеће је извршило набавку услуге сервисирања и поправке багера у вредности од 1.393.072 динара, без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене прописани члановима 11–21 и чланом 27 став 1 Закона о јавним набавкама, што није у складу са чланом 51 Закона о јавним набавкама.

Откривена неправилност: Предузеће је извршило набавку услуга и добара у износу од најмање 5.045.223 динара, без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене прописани члановима 11–21 и чланом 27 став 1 Закона о јавним набавкама, што није у складу са чланом 51 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 10: Препоручује се Предузећу да успостави контролне механизме који ће онемогућити набавке добара, услуга и радова без примене одредби Закона о јавним набавкама у случајевима када нису испуњени услови за изузеће.

Консултантске услуге у области јавних набавки

Предузеће је 11. септембра 2023. године закључило Уговор о консултантским услугама из области јавних набавки, број 2552 са Агенцијом „ЦМН“ пр, Београд. Уговор је закључен на период од 12 месеци. Предмет уговора су услуге: израда или корекција интерног акта у области јавних набавки, саветодавне услуге у вези са израдом и постављањем планова и измена планова на Портал јавних набавки, саветодавне услуге у изради годишњег извештаја на Портал јавних набавки, предлог корекције модела свих докумената у поступку јавне набавке (захтеви, одлуке, решења; записници, извештаји, уговори, обавештења), саветодавне услуге у спровођењу свих поступака јавних набавки, постављања докумената на Портал јавних набавки, око спровођења поступака јавних набавки и набавки на које се закон не примењује, у вези са захтевом за заштиту права понуђача и бесплатне котизације за вебинаре и саветовања.

Уговор је закључен у поступку набавке у којем су достављене три понуде за пружање консултантских услуга у области јавних набавки: „LLP consulting“ д. о. о., Београд, „Smart procurement“ пр, Рума и агенција „ЦМН“ пр, Београд, чија понуда је прихваћена као најповољнија понуда у износу од 990 хиљада динара без ПДВ-а.

Уговорене услуге се плаћају месечно по испостављеним рачунима у износу од 82.500 динара без ПДВ-а. Укупна вредност фактурисаних услуга у 2023. години је 330.000 динара без ПДВ-а (рачуни за септембар, октобар, новембар и децембар).

Месечне фактуре садрже само опис услуге: консултантске услуге из области јавних набавки за одређени месец. У поступку ревизије, пружени су докази у виду два мејла од 19. октобра 2023. године и 11. маја 2024. године у којима је агенција доставила Предузећу одговоре у вези захтева за заштиту права понуђача (предмет набавки су биле мале кућне црпне станице и грађевински материјал).

У Правилнику о организацији и систематизацији послова у ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин, број 242 од 27. јануара 2016. године, као и изменама и допунама Правилника, које су биле на снази у ревидираном периоду, регулисано је, да у оквиру Службе за јавне набавке, руководиоца за јавне набавке учествује у изради конкурсне документације, сарађује са службом за план и анализу приликом састављања плана јавних набавки и члан је комисија за јавне набавке. Лица распоређена на радним местима дипломирани правник у служби јавних набавки и референт за јавне набавке, поред осталих послова, обављају и послове припреме и израде конкурсне документације у складу са законским и другим прописима, праћење тока реализације јавних набавки, праћења и примене законских прописа из делокруга јавних набавки, организације и координације реализације поступака јавних набавки у складу са Законом.

Систематизована радна места су попуњена извршиоцима који поседују сертификате службеника за јавне набавке.

Прилог 3 – Потраживања од купаца

3.1. Евидентирање потраживања од купаца у складу са Законом о рачуноводству.

ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин, у складу са чланом 25 Закона о рачуноводству, разврстано је у средње правно лице.

Чланом 25 став 2 Закона о рачуноводству прописано је да мала и средња правна лица могу да одлуче да за признавање, вредносање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима примењују МСФИ, а не МСФИ за МСП.

Правилником о рачуноводственим политикама, Предузеће се определило за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима у складу са Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) (велики стандарди).

Приликом састављања финансијских извештаја за 2023. годину, Предузеће је применило:

- Правилник о рачуноводственим политикама у складу са МРС односно МСФИ, број 378 од 29. јануара 2018. године који је истог дана усвојио Надзорни одбор Одлуком број 375/3 и

- Измене и допуне Правилника о рачуноводственим политикама у складу са МРС односно МСФИ, број 1246 од 26. априла 2021. године који је усвојио Надзорни одбор Предузећа, Одлуком број 1268/1 од 28. априла 2021. године.

Чланом 8 став 4 Закона о рачуноводству прописано је да је Предузеће дужно да користи стандардни рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена.

Подаци о задужењу и уплатама потрошача – правних лица се директно евидентирају у главној књизи, модул „Финансије“.

Обрачун и фактурисање комуналних услуга физичким лицима врши се у апликативном софтверу „Наплата“, који је сачињен у програму ДОС и није интегрисан у пословни информациони систем.

Пренос података се врши мануелним путем. Усклађивање се врши једном месечно, при чему се подаци о задужењу и уплатама потрошача – физичких лица исказују у збирном износу у главној књизи (модул „Финансије“).

У поступку ревизије, утврдили смо да су аналитичка и синтетичка евиденција потраживања од купаца усаглашене на 31. децембар 2023. године.

Попис потраживања

Директор Предузећа донео је Одлуку о попису и образовању комисија за попис са стањем на 31. децембар 2023. године, број 3350 од 16. новембра 2023. године коју је усвојио Надзорни одбор, Одлуком број 3473 од 24. новембра 2023. године.

Одлуком су, поред осталих комисија, именовани и чланови комисије за попис готовине и готовинских еквивалената, дугорочних и краткорочних потраживања, пласмана и обавеза.

Упутством директора о попису, број 3631 од 5. децембра 2023. године уређени су послови пописне комисије, припремне радње и рок за извршење пописа.

Комисија је сачинила Записник о попису готовог новца, хартија од вредности, потраживања и обавеза, заведен под бројем 269/6 од 26. јануара 2023. године.

На основу записника комисија, Централна комисија је сачинила Извештај, заведен под бројем 269 од 26. јануара 2024. године у којем је дала предлог да се искњиже исправљена потраживања у износу од 724.851 динар јер не постоји могућност њихове наплате.

Извештај о попису усвојио је Надзорни одбор Предузећа Одлуком, број 298 од 30. јануара 2024. године.

Предузеће је извршило усклађивање књиговодственог стања потраживања од купаца са пописаним стањем на дан 31. децембар 2023. године.

Предузеће је извршило попис потраживања од купаца на датум биланса у складу са чланом 20 Закона о рачуноводству и чланом 15 Правилника о рачуноводству.

Потраживања од купаца – потраживања по основу продаје

Предузеће је на дан извештајног периода – 31. децембар 2023. године, исказало потраживања од купаца у износу од 32.658.331 динар, а структуру ових потраживања чине:

Табела број 5. Потраживања од купаца

Назив	-у динарима- 31. децембар 2023. године
Потраживања по основу продаје	
Купци у земљи	580.858.481
Исправка вредности потраживања по основу продаје	(548.200.150)
Укупно:	32.658.331

Потраживања по основу продаје односе се на фактурисану реализацију потрошачима за утрошену воду, отпадну воду, накнаду за коришћење водопривредних објеката, накнаду за замену водомера, на извршене услуге на канализационој и водоводној мрежи, услуге за прикључење на водоводну мрежу и остале услуге.

На рачуну Потраживања за нефактурисани приход евидентирана су потраживања за утрошену воду и одвођење отпадних вода за децембар 2023. године у износу од 67.207.271 динар.

Структура и стање потраживања по основу продаје односи се на:

Табела број 6. Структура потраживања по основу продаје

Назив	-у динарима- 31. децембар 2023. године
Потраживања по основу продаје	
Купци у земљи – правна лица	
Купци у земљи – правна лица	113.348.320
Купци у земљи – услуге	21.340.765
Купци у земљи – паушалци	1.657.919
Свега:	136.347.004
Купци у земљи – физичка лица	
Купци у земљи – физичка лица	216.951.588
Купци у земљи – СОН	195.622.821
Купци у земљи – стари дуг пре обједињене наплате	17.158.626

Назив	31. децембар 2023. године
Купци у земљи – ЗОНА	14.363.742
Купци у земљи – прикључци	414.700
Свега:	444.511.477
Укупно:	580.858.481
Исправка вредности потраживања правна лица	
Исправка вредности потраживања – правна лица	(123.479.508)
Свега:	(123.479.508)
Исправка вредности потраживања – физичка лица	
Исправка вредности потраживања – физичка лица	(197.575.453)
Исправка вредности потраживања – СОН	(195.622.821)
Исправка вредности потраживања – стари дуг	(17.158.626)
Исправка вредности потраживања – ЗОНА	(14.363.742)
Свега:	(424.720.642)
Исправка вредности потраживања по основу продаје	(548.200.150)
Укупно:	32.658.331

Потраживања од купаца у земљи – правна лица у износу од 136.347.004 динара односе се на:

- потраживања од купаца за потрошену воду и одвођење отпадних вода у износу од 113.348.320 динара по основу закључених уговора са Предузећем о начину обрачуна и плаћања накнаде;

- потраживања од купаца за услуге у износу од 21.340.765 динара обухватају потраживања за услуге: издавања потврде да је корисник прикључен на водоводну и канализациону мрежу, издавање сагласности за коришћење сопственог извора водоснабдевања, ангажовање специјалног комуналног возила за прочишћавање канализације, издавање услова за пројектовање и прикључење на водоводну и канализациону мрежу, услуге баждарења, уградње и раздвајања водомера, грађевинске радове и услуге редовног одржавања атмосферске канализације и

- потраживања за потрошену воду и одвођење отпадних вода од купаца – паушалаца у износу од 1.657.919 динара.

Потраживања од купаца физичких лица у износу од 444.511.477 динара обухватају:

- Потраживања од потрошача – домаћинстава у износу од 216.951.588 динара односе се на потраживања по рачунима за утрошену воду, отпадну воду, накнаду фиксног дела за водоводни прикључак и накнаду за коришћење водопривредних објеката.

- Потраживања од купаца у земљи – СОН у износу од 195.622.821 динар односе се на потраживања од физичких лица путем система обједињене наплате (СОН). Фактурисање и наплата потраживања, у периоду од марта 2007. године до краја 2015. године, вршено је на основу Споразума о међусобним правима и обавезама у организовању и вршењу послова обједињене наплате комуналних и других услуга на територији општине Зрењанин, који су закључили ЈП „Дирекција за изградњу и уређење града Зрењанина“, са једне стране и ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин и ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин с друге стране, који је заведен у Предузећу под бројем 01-272/1 од 20. марта 2007. године.

Послове обједињене наплате вршила је ЈП „Дирекција за изградњу и уређење града Зрењанина“ преко посебног буџетског подрачуна општине Зрењанин.

- Потраживања од купаца – ЗОНА у износу од 14.363.742 динара односе се на потраживање од физичких лица у периоду од 1. јануара 2016. године до 1. јануара 2017. године које је Предузеће фактурисало физичким лицима преко система обједињене наплате на основу Уговора о међусобним правима и обавезама у организовању и вршењу послова обједињене наплате комуналних и других услуга на територији града Зрењанина који је закључен између ЈКП „Зрењанинска обједињена наплата“, Зрењанин (ЗОНА) која је била носилац система обједињене наплате и ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин као корисника система обједињене наплате, број 158 од 20. јануара 2016. године.
- потраживања од купаца у земљи – стари дуг у износу од 17.158.626 динара односи се на потраживања из периода пре увођења система обједињене наплате (пре марта 2007. године).
- потраживања од купаца физичких лица у износу од 414.700 динара односе се на потраживања од физичких лица за изградњу прикључака из периода 2014–2019 године.

Купци у земљи правна лица приказани су следећом табелом:

Табела број 7. Аналитички преглед купаца у земљи – правна лица

Назив	-у динарима- 31. децембар 2023. године
Општа болница „Ђорђе Јовановић“, Зрењанин	49.330.550
„Фабрика воде“ доо у стечају, Зрењанин	14.087.319
Фабрика шећера „ТЕ-ТО“ ад у стечају, Сента	10.579.515
Фабрика лекова „Југоремедија“ доо, Зрењанин	9.264.542
Фабрика чарапа „Ударник“ ад у стечају, Зрењанин	6.862.269
„Житопродукт“ ад у стечају, Зрењанин	6.437.883
„Ипок“ доо у стечају, Зрењанин	4.947.975
„Реперpharm“ доо, Зрењанин	4.013.569
ГИК „Intergradnja Vanat group“ доо, Зрењанин	2.331.017
„Алтех“ доо, Панчево	2.194.694
Месна заједница Меленци	2.182.197
„Војводинапут“ ад, Нови Сад	1.869.057
„Аутобанат“ доо у стечају, Зрењанин	1.535.161
Месна заједница Елемир	1.209.652
Градска управа Града Зрењанина – Одељење за привреду	900.000
ЈП „Градска стамбена агенција“, Зрењанин	791.386
„Слеанинг“ пр, Зрењанин	185.171
Удружење грађана „Несаница“ Зрењанин	146.300
Пекарска радња „Александар 2010“ пр, Чента	122.866
СТУР „Мобител“ пр, Зрењанин	93.357
УР „Caffe Парагај“ пр, Зрењанин	91.978
СУР Бифе „Елви“ пр, Зрењанин	68.670
Свега:	119.245.128
Остали:	17.101.876
Укупно:	136.347.004

Купци у земљи – физичка лица приказани су следећом табелом:

Табела број 8. Аналитички преглед купаца у земљи – физичка лица

Шифра купца	Назив	Дуг	Камата	31. децембар 2023. године
70655	Физичко лице број 1	387.262	89.641	476.903
750209	Физичко лице број 2	385.248	113.785	499.033
622117	Физичко лице број 3	371.249	58.156	429.405
126910	Физичко лице број 4	342.286	95.329	437.615
159035	Физичко лице број 5	341.511	91.419	432.930
151655	Физичко лице број 6	334.965	81.746	416.711
194989	Физичко лице број 7	296.256	82.713	378.969
72708	Физичко лице број 8	288.859	73.705	362.564
643414	Физичко лице број 9	280.093	67.281	347.374
104563	Физичко лице број 10	274.157	45.347	319.504
108076	Физичко лице број 11	273.644	362.174	635.818
457636	Физичко лице број 12	266.501	65.411	331.912
106387	Физичко лице број 13	253.910	20.877	274.787
102432	Физичко лице број 14	247.492	69.171	316.663
	Свега:	4.343.433	1.316.755	5.660.188
	Остали:			211.291.400
	Укупно:			216.951.588

Усаглашавање са купцима

Чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству, прописано је да је Предузеће дужно да пре састављања финансијских извештаја, усагласи међусобна потраживања и обавезе што доказује одговарајућом исправом.

Предузеће је закључно са 31. октобром 2023. године послало 1.032 независне потврде салда (ИОС-е) ради међусобног усаглашавања са купцима – правним лицима (821) и предузетницима – паушалцима (211) за укупну вредност потраживања од 115.006.239 динара.

Табела број 9. Преглед послатих извода отворених ставки (ИОС)

-у динарима-

Назив	Купци – правна лица		Купци – паушалци		Укупно	
	број	износ	број	износ	број	износ
ИОС-и усаглашени	225	72.119.906	27	22.866	252	72.142.772
Оспорени (неусаглашени)	1	518	-	-	1	518
Враћени са поште	18	8.480.288	2	71.488	20	8.551.776
Нису враћени	577	32.747.607	182	1.563.566	759	34.311.173
Укупно:	821	113.348.319	211	1.657.920	1.032	115.006.239

У Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину, Предузеће је обелоданило број, као и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања, што је у складу са чланом 22 став 4 тачка 1 Закона о рачуноводству.

Откривена неправилност: Предузеће није интерним актом уредило датум усаглашавања потраживања и обавеза, иако је извршило усаглашавање потраживања са дужницима закључно са 31. октобром 2023. године.

Препорука број 11: Препоручује се Предузећу да интерним актом утврди датум усаглашавања потраживања и обавеза и поступи у складу са утврђеним датумом.

Током спровођења поступка ревизије, ради усаглашавања стања потраживања од купаца – правних лица, послате су конфирмације (независне потврде салда), са стањем на дан 31. децембар 2023. године у износу од од 119.245.128 динара (22 купца) односно 87% од салда потраживања од правних лица. Од наведеног износа, нису потврђена потраживања у износу од 42.666.515 динара (14 купаца) односно 36% износа послатих конфирмација јер поједини купци који се налазе у поступку стечаја одбијају да потпишу достављене потврде, поједини су брисани из евиденције АПР-а или је пошта враћена јер нису на адреси или купац одбио да прими кофирмацију.

Фактурисање потраживања

Предузеће је потраживања по основу комуналних услуга фактурисало по истеку месеца у којем су извршене.

Обим пружене комуналне услуге утврђује се читавањем водомера, односно уређаја за мерење количине испуштене воде или проценом. Обим пружене комуналне услуге читавањем водомера, односно уређаја за мерење количине испуштене воде, утврђује се на основу разлике стања на бројилу између два читавања. Читавање се врши једном у шест месеци физичким лицима (у пролеће и у јесен), односно једном месечно правним лицима и предузетницима.

Фактуре се достављају електронским путем правним лицима која су у систему електронских фактура (у СЕФ-у). Остале фактуре штампа „Телеком Србија“ а. д., Нови Сад и поштом се упућују правним лицима и предузетницима који нису у систему електронских фактура, док физичким лицима – домаћинствима фактуре достављају инкасанти запослени у Предузећу.

Уплате се кроз изводе и преко благајне евидентирају свакодневно. Уплате готовине се врши преко шест благајни од којих је једна главна благајна која се налази у седишту Предузећа.

Пословање са готовином уређено је Правилником о благајничком пословању, број 244 од 26. јануара 2023. године. Висина средстава која се држе у благајни регулисана је Одлуком о благајничком максимуму, број 1656 од 8. јуна 2023. године.

Почетни салдо потраживања од купаца на дан 1. јануар 2023. године усаглашен је са салдом на 31. децембар 2022. године и износи 366.910.108 динара за правна лица и 170.270.166 динара за физичка лица.

Предузеће је закључно са 31. децембром 2023. године, пре састављања годишњих финансијских извештаја, усагласило промет и стање из аналитичких евиденција купаца са синтетичком евиденцијом купаца у главној књиги.

Старосна структура и исправка вредности потраживања од купаца

Предузеће је процену вредности потраживања извршило у складу са чланом 11 акта – Измене и допуне Правилника о рачуноводственим политикама у складу са МРС, односно МСФИ, број 1246 од 28. априла 2021. године.

Према Изменама Правилника, исправка вредности краткорочних потраживања и пласмана врши се на терет расхода периода за сва краткорочна потраживања и пласмане код којих је од рока за наплату прошло најмање 180 дана и чија је наплата неизвесна.

Табела број 10. Старосна структура купаца у земљи -у динарима-

Старосна структура потраживања	Купци – дужници				
	Физичка лица	Правна лица	Правна лица – паушалци	Правна лица – услуге	Укупно правна и физичка лица
до 60 дана	21.255.467	7.998.764	196.850	1.345.866	30.796.947
од 61 до 180 дана	33.794.777	3.180.182	185.576	359.345	37.519.880
од 181 до 365	22.777.215	1.382.672	149.416	19.042	24.328.345
од 1 до 2 године	46.726.987	2.492.229	203.916	22.888	49.446.020
од 2 до 3 године	36.121.252	475.628	176.872	1.530.648	38.304.400
преко 3 године	283.835.779	97.818.845	745.289	18.062.976	400.462.889
Укупно:	444.511.477	113.348.320	1.657.919	21.340.765	580.858.481

Према Изменама Правилника, исправка вредности краткорочних потраживања и пласмана врши се на терет расхода периода за сва краткорочна потраживања и пласмане код којих је од рока за наплату прошло најмање 180 дана и чија је наплата неизвесна.

Исправка вредности потраживања од продаје исказана је следећом табелом:

Табела број 11. Промене на рачуну исправке вредности потраживања од купаца

-у динарима-

Назив	Купци у земљи правна лица	Купци у земљи физичка лица	Износ
Стање 1. јануара 2023. године	122.817.863	383.929.329	506.747.192
Исправке у току године на терет резултата	-	41.891.608	41.891.608
Отпис ненаплаћених потраживања – вода	2.327.859	-	2.327.859
Отпис ненаплаћених потраживања – услуге	414.149	-	414.149
Уплате након биланса стања	(14.222)	-	(14.222)
Искњижење исправљених потраживања по Одлуци Надзорног одбора	(742.788)	-	(742.788)
Наплаћена раније отписана потраживања	(1.323.353)	(893.016)	(2.216.369)
Наплаћена раније отписана потраживања евиднтирана на рачуну ЗОНА	-	(207.279)	(207.279)
Стање 31. децембра 2023. године	123.479.508	424.720.642	548.200.150

Евидентирање уплаћених исправљених потраживања у износу од 14.222 динара је извршено у складу са Одлуком директора, број 527 од 22. фебруара 2024. године, на основу које су евидентирани све уплате до 26. фебруара 2024. године.

Чланом 25 став 2 и 3 Закона о рачуноводству регулисано је да мала и средња правна лица могу да одлуче да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање у

финансијским извештајима примењују МСФИ и да су дужна да их примењују у континуитету.

Од 1. јануара 2020. године обавезна је примена МСФИ 9 – Финансијски инструменти, по којем се процена наплативости потраживања врши применом модела очекиваног кредитног губитка. У Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину, Предузеће је дало образложење да услед неодговарајућих техничких могућности, индиректан отпис потраживања од продаје није урађен по моделу очекиваног кредитног губитка који предвиђа МСФИ 9, већ је примењен модел историјског губитка.

Откривена неправилност: Предузеће на крају извештајног периода није поступило у складу са чланом 25 Закона о рачуноводству односно није извршило процену наплативости потраживања и утврдило исправку вредности у складу са МСФИ 9 – Финансијски инструменти, по којем се процена наплативости потраживања врши применом модела очекиваног кредитног губитка. Предузеће није Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама прописало услове за обезвређење потраживања по моделу утврђивања очекиваног кредитног губитка.

Препорука број 12: Препоручује се Предузећу да Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама уреди услове који се односе на процену наплативости потраживања применом модела очекиваног кредитног губитка и да висину исправке потраживања утврде у складу са МСФИ 9 – Финансијски инструменти и чланом 25 Закона о рачуноводству.

Приходи од продаје производа и услуга

У складу са чланом 20 Правилника о рачуноводственим политикама, Предузеће признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити и када је вероватно да ће у будућности Предузеће имати прилив економских користи.

Приход се признаје у висини фер вредности примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Предузећа. Приход се исказује без ПДВ-а, повраћаја робе, рабата и попушта.

У пословним књигама Предузећа за 2023. годину, исказани су приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту у укупном износу од 857.615.205 динара.

Предузеће снабдева 49.149 корисника – 47.992 физичких лица и 1.157 правних лица.

Табела број 12. Структура прихода од продаје производа и услуга

Назив	-у динарима- 2023. година
Приходи од испоруке воде	
Приходи од воде – физичка лица	157.952.037
Приходи од воде – правна лица	72 196 214
Приходи од воде – паушалци	1.339.445
Свега:	231.487.696
Приходи од одвођења отпадних вода	
Приходи од отпадних вода – физичка лица	150.703.916
Приходи од отпадних вода – правна лица	107.253.719
Приходи од отпадних вода – паушалци	1.586.730
Свега:	259.544.365
Приходи од реконструкције дела водоводне мреже у Зрењанину	212.360.686

Назив	2023. година
Приходи од редовног одржавања атмосферске канализације по основу уговора са Градом	42.882.426
Свега:	255.243.112
Приходи од одржавања водопривредних објеката (ВПО)	
Приходи ВПО – физичка лица	26.719.180
Приходи ВПО – правна лица	6.967.723
Свега:	33.686.903
Приходи од фиксног дела за погонску спремност система	
Приходи од фиксног дела за погонску спремност система – физичка лица	28.170.516
Приходи од фиксног дела за погонску спремност система – правна Лица	1.214.167
Свега:	29.384.683
Приходи од фиксног дела цене воде	
Приходи од фиксног дела цена воде – физичка лица	11.328.306
Приходи од фиксног дела цена воде – правна лица	454.946
Свега:	11.783.252
Остали приходи	
Приходи од радова на изградњи канализационе мреже – Елемир	17.697.683
Приходи од проширења изворишта – партиципација за снабдевање довољном количином воде	5 355 926
Приходи од провизије од осигуравајућих друштава за услуге наплате осигурања од потрошача	4.566.850
Приходи од атмосферске канализације	4 217 768
Приходи од израде прикључака	2.557.464
Приходи од издавања сагласности на пројекте	1.130.000
Приходи од потврда за прикључење на водоводну и канализациону мрежу	828.000
Приходи од замене и баждарења водомера	80.543
Приходи од секундарних сировина	32.960
Приходи од поновног прикључења на водоводну мрежу	18.000
Свега:	36.485.194
Укупно:	857.615.205

Фактуре Предузећа из основне делатности – за испоруку воде и одвођење отпадних вода садрже износ дуга за испоручену воду, одвођење и пречишћавање отпадних вода, фиксни део за прикључак, накнаду за коришћење водопривредних објеката за одвођење отпадних вода (ВПО) и износ пореза на додату вредност.

Рок за плаћање цене пружених комуналних услуга на основу обрачуна за претходни месец је осам дана од дана доставе обрачуна за кориснике – правна лица и до 20. у наредном месецу за кориснике – физичка лица, седам дана за извршене услуге и 14 дана за плаћање од стране осигуравајућих друштава.

Приходи од радова на изградњи канализационе мреже у насељеном месту Елемир остварени су по основу уговора о извођењу радова на наставку изградње канализационе мреже закљученог 3. марта 2022. године са Градском управом Града Зрењанина. У току 2023. године, закључена су три анекса уговора којима су продужавани рокови за извођење

радова и један анекс којим је увећана уговорена вредност по основу утврђеног вишка радова.

3.2. Примена ценовника

Предузеће обавља делатност у складу са Законом о комуналним делатностима²⁵, Законом о водама²⁶, Одлуком о снабдевању водом за пиће, пречишћавању и одвођењу атмосферских и отпадних вода³, Правилником о заштити система канализације града Зрењанина, Правилником о техничким условима за прикључење на јавну канализацију и Правилником о техничким условима за прикључење на јавну водоводну мрежу, које је на предлог Надзорног одбора донело Градско веће Града Зрењанина од 30. септембра 2016. године.

Цене комуналних услуга и износе накнада других услуга корисницима, утврђује Надзорни одбор Предузећа. На одлуку о цени комуналних услуга сагласност даје Градско веће Града Зрењанина у складу са чланом 36 Одлуке о снабдевању водом за пиће, пречишћавању и одвођењу атмосферских и отпадних вода.

Ради обезбеђења заштите општег интереса у јавном предузећу, чланом 69 Закона о јавним предузећима, прописано је да надлежни орган јединице локалне самоуправе даје сагласност на тарифу (одлуку о ценама, тарифном систему и др.), осим ако другим законом није предвиђено да ту сагласност даје други државни орган.

Фактурисање у 2023. години извршено је према ценовницима воде и одвођења отпадних вода из 2018. и 2023. године. Први је био у примени од 1. јула 2018. године до 1. јула 2023. године када је ступио је на снагу нови ценовник.

Цене које су биле у примени до 1. јула 2018. године до 1. јула 2023. године донео је Надзорни одбор Одлуком, број 2358/1 од 18. јуна 2018. године, којом је усвојио Предлог за корекцију цена отпадне воде ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин, заведен по бројем 2379/1 од 18. јуна 2018. године на који је сагласност дало Градско веће Града Зрењанина, Решењем, број 06-58-4/18-III од 26. јуна 2018. године.

Ценовник који је у примени од 1. јула 2023. године донео је Надзорни одбор, Одлуком, број 1679 од 12. јуна 2023. године, којом је усвојио Предлог Ценовника воде и отпадне воде ЈКП „Водовод и канализација“ Зрењанин, заведен по бројем 1678 од 9. јуна 2023. године на који је Градско веће Града Зрењанина дало сагласност Закључком, број 06-65-11/23-I од 23. јуна 2023. године.

Предузеће од 2015. године није мењало цену испоруке воде док је цена одвођења отпадне воде коригована једном 2018. године.

У образложењу Предлога за повећање цена отпадне воде, наведено је да повећање цена отпадне воде неопходно због значајног раста најважнијих чиниоца цене отпадне воде, као што су: цена електричне енергије, трошкови одржавања радних машина, цевовода за одвођење отпадне воде, сервисирања и набавка фекалних пумпи, чишћење фекалне канализације, ремонт и чишћење црпних станица, као и изградња нових, који су значајно поскупели.

Уместо ставке „фиксни део за водоводни прикључак“ која је брисана уведена је ставка „фиксни део за погонску спремност система“, која је различита за водомере различитог пречника. Према образложењу, основни разлог за увођење ове ставке је унапређење система

²⁵ „Службени гласник РС“, број 88/11, 104/16 и 95/18,

²⁶ „Службени гласник РС“, број 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18-др.закон

водоснабдевања у Граду и на територији насељених места.

Табела број 13. Ценовник воде и отпадне воде у 2023. години

-у динарима-

Цене воде и отпадне воде	Период важења ценовника		
		1. 7. 2018. – 1. 7. 2023.	од 1. 7. 2023.
Производ – услуга	Јединица мере	Цена (без ПДВ-а)	Цена (без ПДВ-а)
Вода			
Грађани	дин/м ³	29,36	29,36
Привреда	дин/м ³	69,29	69,29
Установе и организације	дин/м ³	62,24	62,24
Отпадна вода			
Грађани	дин/м ³	33,03	49,25
Привреда	дин/м ³	67,59	110,85
Установе и организације	дин/м ³	57,08	93,61
Накнада за коришћење водопривредних објеката за одвођење отпадне воде (ВПО)	дин/м ³	6,99	6,99
Фиксни део цене воде грађани	дин /прикључак	39,55	-
Фиксни део за погонску спремност система – грађани	дин /прикључак	-	98,08
		Фиксни део остали корисници	Фиксни део за погонску спремност остали корисници
водомер пречник 3/4	дин/прикљ.	39,55	98,08
водомер пречник 5/4	дин/прикљ.	58,61	145,35
водомер пречник 6/4	дин/прикљ.	80,57	199,81
водомер пречник 50 мм	дин/прикљ.	157,57	390,77
водомер пречник 80 мм	дин/прикљ.	186,91	463,54
водомер пречник 100 мм	дин/прикљ.	200,95	498,36
водомер пречник 150 мм	дин/прикљ.	285,51	708,06
водомер пречник 50мм/3/4	дин/прикљ.	239,66	594,36
водомер пречник 80мм/ 1 цол	дин/прикљ.	284,32	705,11

Фактурисање услуга према трећим лицима у 2023. години, Предузеће је вршило на основу Одлуке Надзорног одбора, број 3777 од 30. новембра 2022. године којом је усвојен Ценовник услуга услуга ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин према трећим лицима, заведен под бројем 3760 од 29. новембра 2022. године.

Ценовник услуга према трећим лицима обухвата цене услуга транспортних средстава и радних машина, радне снаге, услуге изградње водоводног прикључка, баждарења водомера, издавања сагласности и техничких услова, укључења и искључења (на шахту и на улици), грађевинске радове и партиципацију за снабдевање довољном количином воде.

3.3. Обрачун законске затезне камате

Чланом 277 Закона о облигационим односима²⁷ прописано је да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице и затезну камату по стопи утврђеној законом.

У члану 2 Закона о затезној камати²⁸ регулисано је да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе, поред главнице, дугује и затезну камату на износ дуга до дана исплате и то по стопи утврђеној овим законом, док у члану 3 истог закона, прописано је да се стопа затезне камате, на износ дуга који гласи на динаре, утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Народне банке Србије од 1% увећане за осам процентних поена.

Предузеће редовно фактурише законску затезну камату за неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца физичких лица.

Обрачун законске затезне камате вршен је у периоду јануара–децембра 2023. године по стопи од 13 до 14,50% на годишњем нивоу.

Откривена неправилност: У току поступка ревизије утврђено је да је Предузеће, у 2023. години, као и у ранијем периоду, вршило обрачун законске затезне камате на доспела, а ненаплаћена потраживања од купаца – физичких лица, док за потраживања од купаца – правних лица, није вршен обрачун, чиме, за ову категорију потрошача, није поступљено у складу са одредбама члана 277 Закона о облигационим односима и члана 2 и 3 Закона о затезној камати.

Препорука број 13: Препоручује се Предузећу да на сва доспела, а ненаплаћена потраживања од купаца – правних лица обрачуна законску затезну камату по прописаној стопи, у складу са одредбама Закона о облигационим односима и Закона о затезној камати и исту евидентира у пословним књигама.

3.4. Предузимање мера наплате потраживања

Рекламације потрошача

У Предузећу су успостављене процедуре које се односе на рекламације потрошача, у складу са одредбама Закона о заштити потрошача.²⁹

Директор Предузећа је 10. јуна 2016. године донео Правилник за решавање захтева корисника услуга ЈКП „Водовод и канализација Зрењанин“, Зрењанин.

Корисници захтеве односно рекламације подносе искључиво у писаном облику и то: 1) лично на шалтеру за пријем рекламација и захтева у Корисничком центру, Петефијева 3, Зрењанин (радним данима од 7.30 до 13.30 часова); 2) путем мејла на адресу Предузећа (24 сата) и 3) поштом.

Приликом подношења рекламације корисник је дужан да попуни формулар, који је саставни и обавезни део Захтева за рекламацију, у ком наводи детаљно образложење разлога подношења рекламације и исти потписује.

²⁷ „Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, „Службени лист СРЈ“, бр. 31/93 и „Службени лист СЦГ“, бр. 1/03 – Уставна повеља)

²⁸ „Службени гласник РС“, број 119/12

²⁹ „Службени гласник РС“, бр. 62/14, 6/16 - др. закон и 44/18 - др. закон

У складу са чланом 82 Закона о заштити потрошача, директор Предузећа је 1. марта 2023. године донео Одлуку о именовању Комисије за решавање рекламација корисника, број 633/1 и Одлуку о оснивању саветодавног тела, број 633/2. За чланове Комисије за решавање рекламација и Саветодавног тела, председник и један члан именовани су из редова запослених, док је један члан (исто лице) представник евидентираног удружења за заштиту потрошача.

У поступку ревизије утврђено је да Предузеће у току 2023. године примило 230 рекламација и захтева потрошача. Рекламације су се односиле на висину дуга, неисправност канализационе мреже и читавање водомера, док су захтеви подношени за умањење дуга због квара, отписивање застарелих потраживања, поврат погрешно усмерене уплате, обуставу наплате канализације, замену бројила, прекњижавање уплате на другог корисника.

Предузимање мера у наплати потраживања

Предузеће је у фебруару и јулу 2023. године, у циљу побољшања наплате потраживања, послало 283 опомене правним лицима за измирење доспелих обавеза, док физичким лицима није достављало опомене. На самом рачуну који се достављају физичким лицима назначен је и дуг из претходног периода. Опомене се достављају путем поште.

Предузеће је у току 2023. године закључило 31 споразум о признавању дуга за утрошену воду и плаћања дуга у ратама са физичким лицима (у току 2022. године било је закључено 33 споразума). Дужницима је дата могућност плаћања дуга на више месечних рата – 5, 8 и 10 рата.

Према споразуму, прва рата доспева одмах након његовог потписивања док друге рате доспевају до десетог у месецу. Уколико се рата не уплати у року од пет дана од датума доспећа, све преостале рате доспевају одједном на наплату. У случају да уплата било које од доспелих рата, касни више од пет дана, објекат ће бити искључен са водоводне мреже све до исплате целокупног преосталог дуга, као и трошкови прикључења на мрежу.

Према објашњењу одговорних лица у Предузећу, споразуми се закључују на основу висине дуга и процене финансијске могућности купца да врати дуг у сваком конкретном случају.

Откривена неправилност: Предузеће није интерним актом прописало висину дуга као полазне основе за закључење споразума о одложеном плаћању дуга (репрограма), број рата за плаћање доспелог дуга, као и мере за неизмиривање или неуредно измиривање дуга, као и лице одговорно за праћење наплате дуговања потрошача по закљученим уговорима о репрограму, а све у циљу ефикасније наплате потраживања од купаца.

Препорука број 14: Препоручује се Предузећу да сачини интерни акт којим би била уређена политика наплате потраживања од купаца, односно могућност плаћања дуговања потрошача на рате, а све у циљу ефикасније наплате потраживања од купаца.

Према изјави одговорних лица, број 672 од 6. марта 2024. године, Предузеће у току 2023. године није утуживало купце – физичка и правна лица.

Потраживања од физичких лица која потичу из ранијих година (старија од једне године), а за која нису предузимане мере за наплату – потенцијално застарела потраживања евидентирана су у износу од 366.684.018 динара (укупна потраживања од физичких лица су 444.511.477 динара). Део тих потраживања су потраживања од физичких лица путем система (СОН) у износу од 195.622.821 динар из периода 2007–2015. године, система обједињене наплате (ЗОНА) у износу од 14.363.742 динара (2016. година) и од купаца у земљи – стари

дуг у износу од 17.158.626 динара односи се на потраживања из периода пре увођења система обједињене наплате (пре марта 2007. године).

Потраживања од правних лица која потичу из ранијих година (старија од три године), а за која нису предузимане мере за наплату – потенцијално застарела потраживања евидентирана су у износу од 97.818.845 динара (укупна потраживања од правних лица су 113.348.320 динара).

Предузеће је пријавило потраживања у стечајну масу стечајног дужника „Фабрика воде“ д. о. о., Зрењанин, у износу од 95.164.067 динара, који је отворен Решењем Привредног суда у Зрењанину, број Ст. 3/22 од 22. марта 2022. године.

Од укупно пријављеног потраживања, стечајни управник је признао износ од 65.689.837 динара који се односи на потраживања по основу уговора о позајмици. Оспорен је износ од 29.474.200 динара од чега износ од 15.386.880 динара се односи на компензацију међусобно фактурисаних услуга Предузећа и стечајног дужника и износ од од 14.087.319 динара који је предмет спора који се води пред Привредним судом у Зрењанину у предмету, број П. 187/2021.

Ради се о неплаћеним рачунима за отпадне воде и накнаде за коришћење водопривредних објеката за одвођење отпадне воде (ВПО) из 2020. и 2021. године које је стечајни дужник одбио да плати Предузећу које у овом поступку јавља се у својству тужиоца. Привредни суд у Зрењанину је 11. априла 2023. године донео Пресуду број П. 141/2022 у корист Предузећа. Тужени „Фабрика воде“ изјавио је жалбу на Пресуду, па поступак још увек није завршен.